

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra správního práva a správní vědy

Místní poplatky

Bakalářská práce

Local charges

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

JUDr. Ing. Mgr. Marek Hodulík

AUTOR PRÁCE

Monika Drudíková

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Klatovech, dne 3.3. 2024

.....
Monika Drudíková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat JUDr. Ing. Mgr. Marku Hodulíkovi, vedoucímu mé bakalářské práce, za odborné vedení, konzultace, připomínky a čas, který mi věnoval. Dále bych chtěla poděkovat pracovnícím Městského úřadu Klatovy za poskytnutí cenných informací k vytvoření praktické části mé bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce je věnována tématu místní poplatky. Cílem je podat ucelený pohled na místní poplatky a zanalyzovat příjmy ze zavedených místních poplatků ve městě Klatovy. Práce se dělí na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá veřejnou správou a dalšími pojmy, které s ní souvisejí, právní úpravou místních poplatků a jednotlivými poplatkovými prvky. Dále je zde také popsána soustava místních poplatků a v závěru teoretické části je přiblížena správa místních poplatků. Předmětem praktické části jsou místní poplatky zavedené ve městě Klatovy. Převážnou část praktické části tvoří analýza příjmů z místních poplatků ve městě Klatovy v letech 2018-2023. Na závěr jsou jednotlivé místní poplatky ve městě Klatovy zhodnoceny.

KLÍČOVÁ SLOVA

Místní poplatek * Obecně závazná vyhláška * Příjmy * Rozpočet * Daň * Poplatník
* Klatovy

ANNOTATION

This bachelor thesis is dedicated to the topic of local taxes. The aim is to give a comprehensive view of local fees and to analyse the revenues from the introduced local fees in the city of Klatovy. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part deals with public administration and other concepts related to it, legal regulation of local fees and individual fee elements. It also describes the system of local charges and concludes the theoretical part with an overview of the administration of local charges. The subject of the practical part is the local charges introduced in the city of Klatovy. The main part of the practical part is an analysis of the revenue from local charges in Klatovy in the period 2018-2023. Finally, the individual local charges in Klatovy are evaluated.

KEYWORDS

Local fee * Generally binding decree * Income * Budget * Tax * Taxpayer
* Klatovy

Obsah

Úvod	8
1 Veřejná správa.....	10
1.1 Státní správa	10
1.2 Samospráva.....	11
1.2.1 Územní samospráva.....	11
1.2.2 Zájmová samospráva	11
2 Obec.....	12
2.1 Přenesená působnost	13
2.2 Samostatná působnost	13
2.3 Obecně závazná vyhláška	14
2.4 Hospodaření obce	15
3 Úvod do problematiky místních poplatků	17
4 Právní úprava místních poplatků.....	18
5 Poplatkové prvky	20
5.1 Subjekt poplatku	20
5.2 Ohlašovací povinnost.....	20
5.3 Objekt poplatku.....	20
5.4 Základ poplatku	21
5.5 Sazba poplatku.....	21
5.6 Poplatkové období.....	22
5.7 Osvobození a úlevy od poplatku.....	22
5.8 Splatnost poplatku	22
6 Charakteristika jednotlivých místních poplatků.....	23
6.1 Soustava místních poplatků.....	23

6.2	Poplatek ze psů	23
6.3	Poplatek z pobytu.....	24
6.4	Poplatek za užívání veřejného prostranství	26
6.5	Poplatek ze vstupného.....	27
6.6	Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	28
6.7	Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.....	28
6.8	Poplatek za komunální odpad.....	29
7	Správa místních poplatků	30
7.1	Správce místního poplatku.....	31
7.2	Postupy při správě místních poplatků.....	31
7.3	Poplatkové řízení.....	32
7.3.1	Placení místních poplatků	32
7.3.2	Vyměření místních poplatků.....	33
7.3.3	Lhůta pro stanovení a placení místních poplatků	34
7.3.4	Odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku.....	35
7.3.5	Vymáhání nedoplatku.....	35
8	Místní poplatky ve městě Klatovy.....	36
8.1	Historie místních poplatků.....	36
8.2	Organizační struktura města	37
8.3	Analýza celkových příjmů a podíl místních poplatků na celkových příjmech města Klatovy	39
8.4	Analýza příjmů z místních poplatků	41
8.4.1	Místní poplatek ze psů.....	43
8.4.2	Místní poplatek za komunální odpad	46
8.4.3	Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	48
8.4.4	Místní poplatek z pobytu.....	51

8.4.5	Místní poplatek ze vstupného.....	53
8.5	Struktura místních poplatků	55
8.6	Proces výběru poplatků z pohledu pracovníků Městského úřadu Klatovy	55
	Závěr.....	57
	Seznam použité literatury	60
	Seznam tabulek.....	64
	Seznam grafů	65
	Seznam použitých zkratk.....	66

Úvod

Pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma místních poplatků, jelikož se dotýkají snad každého občana České republiky. Místní poplatky tvoří nevratný veřejný příjem, který slouží obci k realizaci obecních a veřejných potřeb. Zavedení místních poplatků není povinností obce, ale jejím právem. Obce, resp. jejich volení členové zastupitelstev, se samy nejdříve rozhodnou, zda místní poplatky zavedou či nikoliv. Pokud se rozhodnou místní poplatky zavést, je nutné dle ZMP za tímto účelem vydat OZV. V OZV si obec upraví podrobnosti vybírání místních poplatků, dále stanoví sazbu poplatku a další informace, které musí OZV dle ZMP obsahovat. U všech místních poplatků je v ZMP uvedena maximální možná sazba, kterou mohou obce od svých obyvatel vybírat, přičemž není povinností obce tuto maximální sazbu využít, je jen nutné ji nepřekročit. V každé obci tak může být výše stejného poplatku různá. V současné době mají obce možnost dle ZMP zavést a vybírat sedm místních poplatků.

Pokud jde o kvantifikaci užití, místní poplatky se dotýkají více než 7 mil. obyvatel, kdy alespoň jeden ze soustavy místních poplatků má zavedeno dvě třetiny všech obcí. Velké množství obyvatel, na které daná právní úprava dopadá je spojeno s vysokou časovou a administrativní zátěží. V důsledku toho je správa místních poplatků v dnešní době považována za velmi náročnou, zvláště pro ty, kteří se rozhodnou tomuto oboru veřejné správy věnovat.

Při vypracování bakalářské práce jsem vycházela ze zákona o místních poplatcích a dalších souvisejících zákonů, z odborné literatury zabývající se tématem, obecně závazných vyhlášek a interních dokumentů města Klatovy a v neposlední řadě také z informací poskytnutých pracovníky Městského úřadu Klatovy.

V této práci je popsána problematika místních poplatků a provedena analýza příjmů z místních poplatků ve městě Klatovy. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části se čtenář jako první seznámí s pojmy, které s tématem souvisejí, a to veřejná správa a obec. Na dalších stránkách bude uveden do problematiky místních poplatků a seznámen s právní úpravou. Dále

jsou zde popsány poplatkové neboli konstrukční prvky. Následující kapitola je věnována charakteristice jednotlivých místních poplatků, kde jsou uvedeny zvlášť poplatkové prvky u každého poplatku ze soustavy místních poplatků. Poslední kapitola teoretické části se zabývá správou místních poplatků, jejími postupy a poplatkovým řízením.

V úvodu praktické části je popsáno město Klatovy z pohledu místních poplatků. Je zde popsána struktura celkových příjmů, daňových příjmů a příjmů z místních poplatků a také jaký podíl mají místní poplatky na ostatních příjmech obce. Převážnou část praktické části tvoří srovnání příjmů z jednotlivých místních poplatků, které jsou zavedeny ve městě Klatovy. V závěru práce jsou příjmy z místních poplatků zhodnoceny a navrhuta doporučení. Pro analýzu v praktické části jsem zvolila město Klatovy, protože se jedná o mé rodné město a na střední škole jsem absolvovala odbornou praxi na Finančním odboru Městského úřadu Klatovy. Při analýze příjmů z místních poplatků jsem použila informace z účetních evidencí města Klatovy, které mně byly poskytnuty pracovníci finančního odboru.

Cílem této bakalářské práce je podat komplexní pohled na místní poplatky v České republice. Dále také analyzovat příjmy ze zavedených místních poplatků ve městě Klatovy.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Veřejná správa

Veřejná správa je definována jako správa, která je vykonávaná ve veřejném zájmu a je správou veřejných záležitostí. Můžeme říct, že veřejnou správou se rozumí obstarávání, řízení, organizování a kontrola veřejných záležitostí a také plnění úkolů ve veřejném zájmu. Opakem veřejné správy je správa soukromá. Ta je popisována jako správa soukromých věcí v soukromém zájmu soukromými osobami. Rozdíl mezi těmito dvěma správami je ten, že veřejná správa je vázaná více právem. To znamená, že pro orgány veřejné správy platí, že mohou činit jen to, co jim zákon dovolí, kdežto orgány soukromé správy mohou činit vše, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit to, co zákon neukládá.¹ Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu, přičemž obě se dají dále členit.

1.1 Státní správa

Státní správou se rozumí veřejná správa vykonávaná státem a jeho orgány. Státní správa je organizační a nařizovací činnost, která má výkonný, vrchnostenský a podzákonný charakter. Za její výkon odpovídají určité instituce a její činnost je vymezena právními předpisy. Uskutečňuje se na základě a v mezích zákonů. Stát může plnit své úkoly přímo prostřednictvím orgánů státní moci, to znamená, že jde o přímý výkon státní správy nebo může své úkoly plnit nepřímo prostřednictvím jiných nositelů veřejné správy a zde se jedná o nepřímý výkon státní správy. Přímý výkon státní správy se uskutečňuje pomocí subjektů jako prezident, vláda, ministerstva a další ústřední správní úřady, jiné ústřední správní úřady s celostátní působností, územní správní úřady a veřejné sbory. Naopak nepřímý výkon státní správy se uskutečňuje prostřednictvím krajských úřadů, obecních úřadů, právnických osob a fyzických osob, jimž byl výkon státní správy propůjčen.²

¹ HORZINKOVÁ, Eva a FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné Obecná část*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-092-5., s. 10,11

² Tamtéž, s. 50-54

1.2 Samospráva

Samospráva vedle státní správy tvoří druhou nejdůležitější část veřejné správy.³ Samosprávou se rozumí právo uspořádat a řídit část veřejných záležitostí ve vlastním zájmu a na vlastní odpovědnost. Samospráva si své úkoly plní vlastními silami a prostředky. Na orgány, které vykonávají samosprávu, se nevztahují vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Výkon samosprávy tedy není podřízen státní správě, ale může být státní správou dozorován. Samospráva se dělí na územní a zájmovou.

1.2.1 Územní samospráva

Jestliže se jedná o samosprávu, která je vystavěna na územním základu, hovoří se o samosprávě územní. Mezi územní samosprávu patří obce a kraje, kde se sdružují osoby na základě místa trvalého pobytu.⁴ Ústava České republiky zajišťuje každému územně samosprávnému celku právo na samosprávu. Česká republika je tedy členěna na obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky.⁵ K bezproblémovému fungování územní samosprávy je důležitá jistá míra ekonomické samostatnosti, která spočívá v možnosti obce vlastnit a spravovat majetek.⁶

1.2.2 Zájmová samospráva

Naopak samospráva, která je založena na osobním základě a rozhodující je zde vlastnost osoby nebo výkon určité profese, tak zde se jedná o samosprávu zájmovou. Mezi zájmovou samosprávu se řadí profesní komory a vysoké školy. Profesní komory lze popsat jako stavovské veřejnoprávní korporace zřizované zákonem. Základem je, aby osoba, která vykonává danou profesi byla členem příslušné komory. Profesní komory jsou také oprávněny vydávat stavovské

³ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 11

⁴ HORZINKOVÁ, Eva a FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné Obecná část*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-092-5., s. 54

⁵ Hlava sedmá: čl. 99-100, ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 11,12

předpisy. Co se týče samosprávy vysokých škol, tak ta se projevuje v oblasti organizování studia, počtu přijatých studentů či rozhodování o právech a povinnostech studentů. Zájmová samospráva je reprezentována jinými osobami než státem a je pro ni charakteristické, že souvisí s výkonem určitého povolání.⁷

2 Obec

Definice obce v Ústavě České republiky zní jako územní společenství občanů s právem na samosprávu.⁸ Obec je veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a v právních vztazích vystupuje vlastním jménem, na vlastní odpovědnost. Území obce tvoří jedno nebo více katastrálních území. Základními znaky obce jsou vlastní územní, vlastní obyvatelstvo, soustava orgánů, kterými jedná a uskutečňuje svou vůli, právní subjektivita, vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu. Obec musí pečovat o všestranný rozvoj území a o potřeby jejích občanů. Při plnění těchto úkolů musí také chránit veřejný zájem.⁹

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku, který je vymezen hranicí území obce. Obec může být také za splnění určitých podmínek označena za městys, město nebo statutární město. Důležité je také zmínit orgány obce a těmi jsou zastupitelstvo, rada, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Zastupitelstvo je orgán, který tvoří členové zastupitelstva zvolených ve všeobecných, rovných a přímých volbách.¹⁰ Rada obce je výkonný orgán obce v samostatné působnosti a za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu obce. Starosta zastupuje obec navenek a odpovídá za výkon své funkce zastupitelstvu. Obecní úřad plní úkoly, které mu uložilo v samostatné působnosti zastupitelstvo nebo rada obce a vykonává přenesenou působnost. Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a dalšími zaměstnanci obecního úřadu. Posledním orgánem obce je zvláštní orgán zřízený

⁷ HORZINKOVÁ, Eva a FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné Obecná část*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-092-5., s. 54-59

⁸ Hlava sedmá: čl.100, ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁹ MATĚJKOVÁ, Lenka a PEŠKOVÁ, Alena. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatky za komunální odpad)*: Edice dobré správní praxe. 2. vyd. Brno: Ministerstvo vnitra, Ministerstvo financí, 2010. ISBN 978-80-254-6259-1., s. 7-8

¹⁰ HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. 4. akt. vyd. Brno: Václav Klemm, 2021. ISBN 978-80-87713-21-1., s. 137,164,168

na základě zvláštního zákona, který zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti. Tímto orgánem se rozumí např. komise k projednání přestupků nebo bezpečnostní rada obce.¹¹ Obec plní úkoly jak v samostatné, tak přenesené působnosti, a právě tyto dvě působnosti si vysvětlíme níže.

2.1 Přenesená působnost

Obec vykonává v přenesené působnosti státní správu, provádí tedy činnost jménem státu a plní zadané úkoly. Tuto působnost vykonává především obecní úřad a jeho odbory jako stavební úřad nebo matrika. Obec získává příspěvky ze státního rozpočtu na výkon přenesené působnosti. Do přenesené působnosti se řadí vydávání stavebního povolení, vydávání nařízení obce, evidence obyvatel nebo pořizování územního plánu obce. Obec se musí v přenesené působnosti vždy řídit všemi právními předpisy. Musí dodržovat zákony, některé mezinárodní smlouvy, předpisy EU, ale i podzákoné právní předpisy. Podzákonými právními předpisy se rozumí hlavně nařízení vlády a vyhlášky ministerstev. Musí také dodržovat opatření, které vydá nadřízený orgán při kontrole výkonu přenesené působnosti. Na rozdíl od samostatné působnosti je činnost obcí v přenesené působnosti více omezená. Obecní úřady a další orgány obce, které vykonávají přenesenou působnost jsou součástí státní správy a uplatňují vztah nadřízenosti a podřízenosti. Dle rozsahu působnosti obecního úřadu rozlišujeme obce na obce I. stupně, obce II. stupně a obce III. stupně. Neboli obce, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.¹²

2.2 Samostatná působnost

Samostatná působnost obce spočívá v tom, že obec spravuje činnosti samostatně ve vlastním zájmu či v zájmu svých občanů. Jedná se o pronájem obecních bytů, zajištění dopravy či zdravotní péče. Záležitosti, které si obce mohou spravovat v rámci své samosprávy, stanovuje stát prostřednictvím zákonů.

¹¹ HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. 4. akt. vyd. Brno: Václav Klemm, 2021. ISBN 978-80-87713-21-1., s. 178,179,184,187

¹² *Samostatná a přenesená působnost*. Online. Frank Bold. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu>. [cit. 2023-10-22].

Jestliže se stát rozhodne nějakým způsobem samostatnou působnost zúžit, musí to určit formou zákona. Naopak podzákoné právní předpisy, jako nařízení vlády nebo vyhláška ministerstva, samostatnou působnost zúžit nemohou. Samostatnou působnost obce nemohou ovlivňovat interní pokyny státní správy. Obce jsou tedy chráněny proti přebytečným zásahům ze strany státu. Obce při výkonu samostatné působnosti musí pečovat o všestranný rozvoj svého území, vytvářet podmínky pro rozvoj sociální péče a uspokojovat potřeby svých občanů. Do samostatné působnosti se řadí vydávání obecně závazných vyhlášek, zřízení a zrušení obecní policie, schvalování rozpočtu, místní odpadové hospodaření, poskytování dotací nebo rozhodnutí o sloučení či připojení k jiné obci.¹³

2.3 Obecně závazná vyhláška

Obce mohou vydávat vlastní právní předpisy a těmi jsou OZV. OZV je právní předpis, který vydává zastupitelstvo obce v mezích samostatné působnosti.¹⁴ Pravomoc obce vydávat OZV je stanovena v Ústavě České republiky.¹⁵ Právě na základě OZV mohou obce stanovovat místní poplatky ve své samostatné působnosti.

Zastupitelstvo obce přijímá OZV usnesením. K tomu, aby bylo usnesení platné, je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Obec musí OZV zveřejnit na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů, kdy dnem vyhlášení je první den vyvěšení na úřední desce. Předtím než dojde k návrhu OZV, by se měla podrobně rozebrat problematika, kterou má OZV upravovat. OZV nabývá platnosti zveřejněním ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků. Účinnost nabývá OZV v okamžiku, kdy adresátům vyplývají z vyhlášky práva a povinnosti. Co se týče změny nebo zrušení OZV, tak ta může být změněna nebo zrušena pouze jinou OZV. Dozor řádného procesu tvorby a

¹³ *Samostatná a přenesená působnost.* Online. Frank Bold. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu>. [cit. 2023-10-22].

¹⁴ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka a ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce.* Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, Právní praxe. ISBN 978-80-7400-470-4., s. 5

¹⁵ Hlava sedmá: čl.104 odst. 3, ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

vydávání OZV je prováděn Ministerstvem vnitra. V nezákonných případech ji může zrušit pouze Ústavní soud.¹⁶

Důležitým bodem jsou náležitosti OZV, jelikož se jedná o právní předpis, který by měl splňovat určité požadavky. OZV musí být přesná, jasná, jednotná a srozumitelná a musí používat vždy stejné pojmy ve stejném významu pro stejný institut. Dále musí být přehledně členěna a název musí být stručný a výstižný. OZV může obsahovat také úvodní větu, poznámky pod čarou, přílohy, legislativní zkratku a v neposlední řadě zrušovací ustanovení.¹⁷

Jak již bylo zmíněno, tak pomocí OZV lze zavést místní poplatky v obci.¹⁸ Dále se upravuje v OZV sazba poplatku, lhůta pro podání ohlášení, nevyloučí-li se povinnost ohlášení podat a splatnost poplatku.¹⁹ V OZV může být upraveno další osvobození od poplatku, úleva od poplatku, vyloučení povinnosti podat ohlášení, paušální částka poplatku, pokud její použití u toho poplatku zákon připouští. Další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku, než je způsob placení a den platby podle daňového řádu nebo delší lhůta pro oznámení změn v podaném ohlášení.²⁰

2.4 Hospodaření obce

Je velmi důležité, aby nedocházelo k častému zasahování státu do činnosti samosprávných celků, proto musí být tyto celky ekonomicky samostatné a to znamená, že musí mít vlastní majetek a finanční zdroje. Hovoří se o tzv. ekonomickém základu obce a v jeho rámci hospodaří obce samostatně a za podmínek, které stanoví zvláštní právní předpisy. Hospodaření obcí závisí hlavně na struktuře majetku, daních a dotacích. Hlavním cílem obce je chránit svůj majetek a vhodně s ním hospodařit dle zásady dobrého hospodáře. K řádnému

¹⁶ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek a ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – obecná část*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2021. ISBN 978-80-7616-124-5. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz> [cit. 2023-10-15], s. 9-15

¹⁷ Tamtéž, s. 18-21

¹⁸ §14 odst. 1, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

¹⁹ §14 odst. 2, tamtéž

²⁰ §14 odst. 3, tamtéž

hospodaření obce je nezbytný rozpočet obce.²¹ V souvislosti s tématem je rozpočet důležitým pojmem, jelikož do něho plynou příjmy z místních poplatků.

Rozpočet obce je nejdůležitějším nástrojem finančního řízení. Rozumíme jím finanční plán hospodaření v příslušném rozpočtovém roce. Jedná se o jakýsi nástroj veřejné politiky, jelikož jsou veřejné statky zajišťovány prostřednictvím rozpočtu. Právě v rámci rozpočtu vzniká přehled příjmů a výdajů. Do příjmů rozpočtu obce patří např. příjmy z místních poplatků, příjmy z vlastního majetku, příjmy z daní, dotace ze státního rozpočtu nebo přijaté peněžní dary a příspěvky. Do výdajů zase naopak patří úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, výdaje spojené s péčí o vlastní majetek nebo dary a příspěvky na různé sociální a humanitární účely. Rozpočet obce plní tři základní funkce a to alokační, redistribuční a stabilizační. Nyní si tyto funkce také vysvětlíme. První je tedy funkce alokační, kterou se financují potřeby obce a zajištění veřejných statků prostřednictvím finančních prostředků v rozpočtu obce. Redistribuční funkce znamená, že pomocí přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtu obcí je možné ovlivnit rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj v obcích. Poslední funkce je stabilizační a ta na úrovni samosprávy svými aktivitami ovlivňuje kvalitu života v daném území růstem ekonomického potenciálu daného území. Rozpočet obce se ve většině případů sestavuje jako vyrovnaný. Schválen může být jako přebytkový nebo schodkový a obec je povinna ho vždy zveřejnit.²² Právní úpravu rozpočtů obcí obsahuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.²³

²¹ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 10-12

²² VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-98-3. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci> [cit. 2023-10-22]. s. 7-9

²³ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 31

3 Úvod do problematiky místních poplatků

Soustavu poplatků v České republice tvoří správní poplatky, soudní poplatky a místní poplatky. Pro svou práci jsem se rozhodla blíže rozebrat právě místní poplatky. Místní poplatky charakterizuje to, že obec je oprávněna stanovit poplatkové prvky místních poplatků, těmi se rozumí např. výše sazby poplatku nebo úlevy a osvobození od poplatku. Dále místní poplatky charakterizuje také jejich rozpočtové určení, jelikož příjmy z místních poplatků spadají do rozpočtu obce, která místní poplatky zavedla.²⁴

Poplatky představují veřejnoprávní příjmy, které ukládají veřejnoprávní subjekty jednotlivcům takovým způsobem, aby jimi částečně kryly náklady vyvolané činnostmi jednotlivců. Stanovení místních poplatků a jejich parametrů nesmí být diskriminační. To znamená, že obec nemůže stanovit odlišné poplatkové podmínky z důvodu pohlaví, rasy nebo náboženství. Místní poplatky jsou fakultativní, takže některé z nich obce mohou, ale nemusí zavádět. Obce mohou zavádět svými OZV jen takové místní poplatky, kterou jsou taxativně vymezeny zákonem o místních poplatcích, a to pouze v rozsahu, který tento zákon umožňuje.²⁵ Důležité je také zmínit, že oblast místních poplatků je vlastní záležitostí obce. To znamená, že do samostatné působnosti patří jejich zavedení, úprava sazby, lhůty pro podání ohlášení, stanovení splatnosti, osvobození, úlevy a další. Avšak jejich následná správa spadá do působnosti přenesené.²⁶

Místní poplatky mají také své funkce a to fiskální, regulační a stimulační. Fiskální funkce spočívá v navýšení rozpočtových příjmů obce a bývá často motivem obcí pro zavedení místních poplatků. V této souvislosti by se obce měly zamyslet, zda mají dostatečně personálně vybavené úřady pro řádný výkon správy místních poplatků. Regulační funkce souvisí se zavedením místních

²⁴ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 3,4

²⁵ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4., s. XV-XVII

²⁶ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 12

poplatků, kdy obec může regulovat činnosti, se kterými mohou být spojeny negativní důsledky jako je regulace užívání veřejného prostranství, chov psů v určitých lokalitách nebo omezení provozu motorových vozidel v některých částech obce. Stimulační funkci spatřujeme ve využití poplatkových nástrojů s cílem ovlivnit činnost poplatkových subjektů. Tato funkce se uplatňuje např. u místního poplatku za užívání veřejného prostranství spočívající v provádění výkopových prací, kdy je poplatník motivován k tomu, aby výkopové práce probíhaly co nejkratší dobu a nebyla zbytečně dlouho zabrána veřejná prostranství.²⁷

V souvislosti s tématem je důležité také zmínit pojem daň. Česká právní teorie od sebe vždy rozlišovala termín poplatek a daň. „Daň je tedy povinná, zákonem stanovená platba, vybíraná státem, obcemi nebo jinými veřejnoprávními subjekty na úhradu veřejných potřeb, a to v předem stanovené výši a s předem určeným termínem splatnosti, za nějž není poskytována žádná protihodnota“. Daněmi rozumíme prostředky získané bez okamžitého plnění. Naproti tomu, poplatek je také povinná, zákonem stanovená částka plynoucí do veřejného peněžního fondu, ale na rozdíl od daně má poplatek nepravidelný charakter a poplatník má za něj nárok na ekvivalentní protiplnění. Poplatník sice nedostane protihodnotu hned, ale formou realizace obecních a veřejných potřeb a financování činností obce. Příjem z místních poplatků využívá obec na aktivity a služby, které slouží všem občanům. Větší příjem do obecní pokladny znamená více prostředků pro zkvalitnění života v obci, což je v zájmu všech jejích obyvatel.²⁸

4 Právní úprava místních poplatků

Základem pro zavedení poplatkové povinnosti jsou ústavní prameny, zákony a vymezení v jednotlivých OZV v samostatné působnosti. Zjednodušeně řečeno k tomu, aby obce mohly ukládat občanům povinnost platit místní poplatky, musí

²⁷ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 7

²⁸ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 15,50

mít oporu v právním řádu.²⁹ Na základě ústavního zakotvení může mít obec vlastní majetek a hospodaří s ním podle vlastního rozpočtu.³⁰ Zároveň jsou obce omezeny Listinou základních práv a svobod, dle které mohou místní poplatky ukládat jen na základě zákona.³¹ Právním předpisem hmotně právního charakteru, který upravuje zavedení místních poplatků, je ZMP. Jedná se o zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, který je účinný od 1. ledna 1991. Obce mohou zavádět místní poplatky pouze na základě a v mezích tohoto zákona. Podle tohoto zákona obec zavede místní poplatky OZV, ve které stanoví jejich výši a upraví další podrobnosti jejich vybírání. Procesně právní úpravou se zabývá zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění.³² Daňový řád upravuje postup správce místního poplatku, práva a povinnosti poplatkových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě místních poplatků. ZMP kromě ustanovení hmotněprávních obsahuje i ustanovení procesní. Pro vztah těchto dvou zákonů platí, že speciální ustanovení ZMP má přednost před obecnou úpravou daňového řádu. Speciální procesní právní úprava, která je obsažena v ZMP se týká vyměřování poplatků, plnění ohlašovací povinnosti a promíjení místních poplatků. Podle téhož zákona přísluší obecnímu úřadu vykonávat správu poplatků. Přestože místní poplatky tvoří pouze malou část příjmů obecních rozpočtů, OZV o místních poplatcích patří k nejčastěji vydávaným právním předpisům obcí.³³

²⁹ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 22

³⁰ Hlava sedmá: čl.101 odst. 3, ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

³¹ Hlava druhá: čl.11 odst. 5, Listiny základních práv a svobod vyhlášenou usnesením Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., jako součást ústavního pořádku ČR

³² PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 22, 23

³³ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 15

5 Poplatkové prvky

U poplatků můžeme stanovit poplatkové neboli konstrukční prvky. Tyto prvky jsou definované zákonem jako náležitosti poplatkového vztahu. Rozdělují se na obligatorní (povinné) a fakultativní (nepovinné) poplatkové prvky. Obligatorní poplatkové prvky jsou nezbytné pro stanovení poplatkových vztahů a patří mezi ně objekt a subjekt poplatku nebo sazba poplatku. Naopak mezi fakultativní poplatkové prvky spadá osvobození od poplatku nebo úlevy od poplatku. Nyní se zaměříme na jednotlivé poplatkové prvky.

5.1 Subjekt poplatku

Poplatkovým subjektem se rozumí poplatník nebo plátce poplatku. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která má povinnost poplatek platit a jejíž příjmy a majetek jsou poplatku podrobeny. Plátce je naopak osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí poplatek obci, který vybrala od poplatníků. Obec nemůže stanovit OZV za poplatkový subjekt jinou osobu než osobu vymezenou ZMP.³⁴

5.2 Ohlašovací povinnost

Lhůta pro podání ohlášení poplatkové povinnosti patří mezi povinné náležitosti OZV. Neuvedení lhůty způsobuje rozpor OZV se zákonem. Výjimkou je případ, kdy obec povinnost podat ohlášení v OZV vyloučí. Poplatník nebo plátce má povinnost ohlásit jméno, příjmení, název, obecný identifikátor, místo pobytu nebo sídlo podnikatele, právnická osoba uvede osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat. Jestliže předmět poplatku souvisí s podnikáním, tak je poplatník nebo plátce poplatku povinen uvést čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb.

5.3 Objekt poplatku

Objekt neboli předmět poplatku je vymezen jako předmět zpoplatnění, podle kterého se určuje i název příslušného poplatku. Poplatkový objekt

³⁴ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4., s. 1,2

je předpokladem pro stanovení poplatkového základu, ze kterého se poplatek vyměřuje. Předmět poplatku tak u místních poplatků představuje souhrn skutečností, na které právní předpis váže poplatkovou povinnost.³⁵

5.4 Základ poplatku

Poplatkovým základem se rozumí poplatkověprávní skutečnost, kterou ZMP formuluje. Jedná se o skutečnost, z níž se poplatek vyměřuje. Poplatkový základ je určován hospodářskými nebo individuálními skutečnostmi, např. držení psa či psů nebo zvláštní užití veřejného prostranství. Poplatkový základ může být valorický nebo specifický. Valorický je vyjádřen v peněžních jednotkách (např. úhrnná částka vybraného vstupného), zatímco specifický v nepeněžních jednotkách (např. počet dní pobytu).³⁶

5.5 Sazba poplatku

ZMP vymezuje horní hranici sazby pro jednotlivé poplatky, proto se obce musí při stanovení sazby poplatku pohybovat v určených mezích. Zákon také umožňuje u vybraných druhů poplatků stanovit poplatek paušální částkou. To znamená, že je možné stanovit poplatek paušální částkou místo standardní sazby, a to za jednorázovou akci nebo za vymezené časové období. Dále také zákon dovoluje jednostranné stanovení paušálu nebo stanovení paušálního poplatku po dohodě s poplatníkem. Naopak tam, kde zákon neumožňuje stanovit poplatek paušální částkou nemohou jít obce nad rámec své působnosti a určit v OZV tento způsob zpoplatnění.³⁷

³⁵ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 17-19

³⁶ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4., s. 3

³⁷ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 19

5.6 Poplatkové období

Poplatkové období představuje dobu, za kterou se příslušný místní poplatek platí. Poplatkové období neplatí pro všechny poplatky, ale jen pro ty, které jsou vázány na konkrétní poplatkověprávní skutečnost, tedy naplnění a uskutečnění.³⁸ U poplatků ze psů a za komunální odpad je poplatkovým obdobím kalendářní rok, zatímco u ostatních poplatků je poplatkovým obdobím doba trvání zpoplatňované skutečnosti.

5.7 Osvobození a úlevy od poplatku

Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z platební povinnosti. Může se jednat o osvobození ze zákona, které u jednotlivých poplatků stanoví přímo ZMP nebo o osvobození vymezené v OZV. Osvobození může být buď personální, kdy zákon nebo OZV vymezí určité osoby, které poplatkové povinnosti nepodléhají nebo jde o osvobození z titulu charakteru zpoplatňované skutečnosti. Hlavním účelem osvobození je odstranění tvrdosti dopadu regulace provedené OZV na některé skupiny poplatníků. Úlevou rozumíme snížení poplatkové povinnosti, v OZV často vyjádřené procenty nebo pevnou částkou.³⁹

5.8 Splatnost poplatku

Posledním poplatkovým prvkem, který si vysvětlíme je splatnost poplatku. Ta vyjadřuje datum nebo čas, do kterého je poplatník nebo plátcce poplatku povinen částku uhradit. Za nedodržení zaplacení do stanoveného termínu může být udělena sankce. Stanovení splatnosti patří mezi nepovinné náležitosti OZV. Avšak výjimku tvoří poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci se základem podle hmotnosti nebo objemu odkládaného odpadu, jehož splatnost je stanovena na lhůtu 30 dnů od doručení příslušného platebního výměru nebo

³⁸ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4., s. 9

³⁹ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 20-22

hromadného předpisného seznamu. V tomto případě nemá obec možnost stanovit splatnost dle svého uvážení.⁴⁰

6 Charakteristika jednotlivých místních poplatků

6.1 Soustava místních poplatků

Obec může podle ZMP zavádět tyto místní poplatky:

- a) poplatek ze psů
- b) poplatek z pobytu
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství
- d) poplatek ze vstupného
- e) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
- f) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace
- g) poplatky za komunální odpad⁴¹

6.2 Poplatek ze psů

Jako první rozeberme místní poplatek ze psů. Převážným účelem tohoto poplatku je zajištění příjmů do rozpočtu obce, tedy účel fiskální. Právě ze získaných finančních prostředků jsou obcemi hrazeny náklady na správu místních poplatků, za úklid veřejných prostranství, za nákup sáčků na psí exkrementy, stojany na tyto sáčky, za zřizování a údržbu vyhrazených zón pro volný pohyb psů a za odchyt toulavých psů. Význam místního poplatku ze psů spočívá ve snižování a vyrovnávání negativních důsledků spojených s chovem psů. Avšak důležitým účelem je také regulace počtu psů v obci. Regulace je prováděna prostřednictvím OZV, ve které stanoví rozdílné sazby za držení jednoho, dvou a více psů, za psa chovaného v bytě či rodinném domě, v centru nebo na okraji města nebo za bojová či ostatní plemena. Právní úprava také

⁴⁰ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21], s. 20,21

⁴¹ §1, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

umožňuje obcím OZV upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství, vymezit prostor pro volné pobíhání psů a učinit opatření pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat. Obce nejsou oprávněny upravit podmínky pro chov psů nad rámec zákona.⁴²

Poplatníkem je držitel psa a může jím být FO nebo PO, která psa vlastní, ale i jiná osoba, která se k němu chová jako by jej vlastnila. Držitel psa musí mít trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Předmětem poplatku je držení psa staršího 3 měsíců. Od poplatku jsou osvobozeny osoby nevidomé, bezmocné, osoby s těžkým zdravotním postižením, osoby provádějící výcvik psů k doprovodu osob tělesně postižených, osoby provozující útulek pro opuštěné psy a osoby, kterým zvláštní právní předpis určuje povinnost držení a používání psa. Pokud se jedná o sazbu poplatku, tak obec si může za jednoho psa stanovit poplatek do výše až 1 500 Kč ročně. Za druhého a každého dalšího psa může obec zvýšit sazbu až na částku 2 250 Kč za rok. Upravená sazba platí pro důchodce, kde může poplatek činit nejvýše 200 Kč a u druhého a dalšího psa až 300 Kč za rok. Poplatek se platí vždy příslušné obci podle místa trvalého pobytu nebo sídla poplatníka. Poplatkovým obdobím tohoto poplatku je kalendářní rok. Poplatek se platí příslušné obci podle místa trvalého pobytu nebo sídla poplatníka.⁴³

6.3 Poplatek z pobytu

Tento poplatek byl upraven v ZMP a nahradil poplatek za lázeňský a rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity. Funkce poplatku z pobytu je především fiskální, tedy obce vybírají prostředky do rozpočtových příjmů, aby mohly kompenzovat náklady spojené s turistickým ruchem. Pobyt v obci je spojen s určitými náklady, protože ti, co jsou ubytováni produkují odpad, čerpají vodu,

⁴² TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 16-18

⁴³ MATĚJKOVÁ, Lenka a PEŠKOVÁ, Alena. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatek za komunální odpad)*: Edice dobré správní praxe. 2. vyd. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-254-6259-1., s. 19-21

užívají místní hromadnou dopravu a pozemní komunikace a obce pro ně připravují různé turistické průvodce a mapy.⁴⁴

Poplatníkem je osoba, která v obci není přihlášena, tedy nemá v místě trvalý pobyt. Plátcem poplatku je poskytovatel úplatného pobytu a ten je povinen vybrat poplatek od poplatníka a ve stanovené lhůtě ho odvést správci poplatku. Správcem poplatku je obec či město. Předmětem poplatku je úplatný pobyt v obci u jednotlivého poskytovatele pobytu, pokud délka pobytu nepřekročí 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Sazba poplatku je stanovena zákonem až na 50 Kč.⁴⁵ Základem poplatku se rozumí počet započatých dnů pobytu, s výjimkou dne počátku pobytu. Plátce poplatku má také povinnost vést v listinné nebo elektronické podobě evidenční knihu za každé zařízení nebo místo. Tuto evidenční knihu musí uchovávat po dobu 6 let ode dne provedení posledního zápisu.⁴⁶

Od poplatku je osvobozena:

- osoba nevidomá, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby a osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P a její průvodce
- osoba mladší 18 let
- osoba hospitalizovaná na území obce ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče, které je poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče
- osoba pečující o děti na zotavovací akci nebo jiné podobné akci pro děti konané na území obce
- osoba vykonávající na území obce sezónní práci pro PO nebo PFO
- osoba pobývajících na území obce

⁴⁴ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 90

⁴⁵ FALTUSOVÁ, Ludmila. *Co možná nevíte o poplatku z pobytu*. Online. Better hotel. 2020. Dostupné z: <https://better-hotel.com/cs/blog/co-mozna-nevite-o-poplatku-z-pobytu-pro-rok-2021/> [cit. 2023-11-25].

⁴⁶ §3c, § 3g, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

- ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školském zařízení nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
- v zařízení poskytujícím ubytování
- v zařízení sloužícím k pomoci lidem v ohrožení nebo nouzi
- za účelem výkonu záchranných nebo likvidačních prací⁴⁷

6.4 Poplatek za užívání veřejného prostranství

Poplatek za užívání veřejného prostranství plní všechny tři funkce místních poplatků, avšak nejvíce plní funkci regulační. Tento poplatek zpoplatňuje uživatele, který zabere veřejné prostranství jako jsou náměstí, ulice, chodníky či parky. Díky tomu může obec regulovat a hlídat jak dlouho a jakým způsobem bude veřejné prostranství využito.⁴⁸ Co se týče funkce fiskální, tak přijaté peněžní prostředky obec využívá k úklidu a úpravám veřejného prostranství. Zde platí i již zmíněný účel stimulační, který spočívá v motivaci uživatele veřejného prostranství, aby toto užívání omezil na nezbytně nutnou dobu.⁴⁹

Poplatek je vybírán za zvláštní užívání veřejného prostranství. Zvláštním užíváním veřejného prostranství se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Je důležité v OZV přesně specifikovat, která místa podléhají tomuto poplatku. Poplatníky jsou fyzické i právnické osoby. Sazba poplatku je stanovena až na 10 Kč za každý i započatý metr čtvereční užívaného veřejného prostranství a za každý započatý den. Obec může zvýšit sazbu až na desetinásobek za užívání veřejného prostranství k umístění

⁴⁷ §3b, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

⁴⁸ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 70

⁴⁹ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 58

prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků či jiných atrakcí. Dále může obec stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Od poplatku jsou osvobozeny osoby zdravotně postižené a poplatek se neplatí z akcí pořádaných na veřejných prostranstvích, kde je výtěžek určen na charitativní nebo veřejně prospěšné účely.⁵⁰

6.5 Poplatek ze vstupného

„Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena“. Zde je hlavní účel regulační, který spočívá v tom, že obce mohou zvýhodnit některé akce sníženou sazbou nebo je vyjmout z poplatkové povinnosti nebo naopak vybrané akce vzhledem k jejich negativním dopadům znevýhodnit vyšší sazbou. Důležitý je i účel fiskální, i když získané příjmy z tohoto poplatku jsou mnohdy minimální.⁵¹

Předmětem poplatku je vybrané vstupné, bez ohledu na to, z jakých složek se cena vstupenky skládá. Vstupným se rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Poplatníkem je FO nebo PO, která akci pořádá. Základ pro výpočet poplatku je vybrané vstupné snížené o částku daně z přidané hodnoty. Sazba poplatku je stanovena procentem a činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může stanovit výši poplatku paušální částkou, avšak po dohodě s poplatníkem. Od poplatku jsou osvobozeny obce, kde je výtěžek určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Dále je osvobozeno vstupné z prohlídek kulturních památek a návštěvy hradů či zámků.⁵²

⁵⁰ MATĚJKOVÁ, Lenka a PEŠKOVÁ, Alena. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatek za komunální odpad)*: Edice dobré správní praxe. 2. vyd. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-254-6259-1., s. 24-26

⁵¹ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 80, 81

⁵² MATĚJKOVÁ, Lenka a PEŠKOVÁ, Alena. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatek za komunální odpad)*: Edice dobré správní praxe. 2. vyd. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-254-6259-1., s. 27,28

6.6 Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Tento poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd příslušnou dopravní značkou zakázán.⁵³ Poplatek má zejména regulační účel, jehož hlavním cílem je omezit frekvenci vjezdu motorových vozidel do určitých míst v obci, zejména historických. Méně důležitým je fiskální účel, který je označen spíše za doprovodný efekt zavedení tohoto poplatku. Příjmy z poplatku za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst patří mezi zanedbatelné.⁵⁴

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, které bylo povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst vydáno. Sazba poplatku je stanovena až na 200 Kč za každý započatý den. Obec může také po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek paušální částkou. Od poplatku jsou osvobozeny fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále také osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti a osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P a jejich průvodci.⁵⁵

6.7 Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Účel tohoto poplatku je čistě fiskální, tj. získání finančních prostředků na náklady, které obci vzniknou v souvislosti s investicemi na vybudování infrastruktury konkrétně na vybudování vodovodu a kanalizace v obci.⁵⁶

„Předmětem poplatku je zvýšená hodnota stavebního pozemku. Ke zvýšení hodnoty stavebního pozemku dochází v okamžiku vzniku možnosti jeho připojení

⁵³ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 86

⁵⁴ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 103

⁵⁵ §10, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

⁵⁶ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4., s. 117

na obcí vybudovanou stavbu vodovodu a kanalizace“. Poplatníkem je vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace. Vlastníkem pozemku je fyzická nebo právnická osoba, která je jako vlastník zapsaná v katastru nemovitostí. Jestliže má ke stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně. Poplatek se platí obci, na jejímž území se stavební pozemek nachází. Sazba poplatku nesmí překročit rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Sazba poplatku musí být stanovena konkrétně za jeden metr čtvereční, kterou stanoví obec v OZV.⁵⁷ Cena stavebního pozemku v obci se určuje podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí nebo nabylo právních účinků souhlas pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované.⁵⁸

6.8 Poplatek za komunální odpad

Hlavním účelem poplatku za komunální odpad je fiskální. Ten lze spatřovat v tom, že poplatek slouží jako příspěvek obcím, který vynakládají velké finanční prostředky na systém odpadového hospodářství. Regulační účel nacházíme u sazby poplatku, který by měl motivovat osoby, které nejsou podnikateli, aby snižovaly produkci komunálního odpadu. Tento poplatek plní také účel stimulační, který lze shledat opět u sazby poplatku, která by měla motivovat fyzické osoby, které nejsou podnikateli, aby komunální odpad třídily.⁵⁹

Poplatky za komunální odpad mají možnost obce zavést dvěma možnými způsoby, a to buď jako poplatky za obecní systém odpadového hospodářství nebo jako poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.⁶⁰ U poplatku za

⁵⁷ MATĚJKOVÁ, Lenka a PEŠKOVÁ, Alena. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatek za komunální odpad)*: Edice dobré správní praxe. 2. vyd. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-254-6259-1., s. 35

⁵⁸ §10c, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

⁵⁹ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 112,113

⁶⁰ §10d, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

obecní systém odpadového hospodářství je předmětem poplatku jednotlivá možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství, která je dána přihlášením v té obci nebo vlastnictvím jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinou rekreaci. Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená v obci a vlastník nemovité věci. Výše poplatku činí až 1 200 Kč. Od poplatku jsou osvobozeny osoby, které jsou poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci a mají v jiné obci bydliště, osoby umístěné do dětského domova pro děti do 3 let věku, osoby umístěné do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu a osoby, kterým je na základě zákona omezena osobní svoboda.⁶¹ Co se týče poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, tak zde je předmětem poplatku odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci. Poplatníkem poplatku je fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště nebo vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Výše poplatku činí nejvýše 6 Kč za kilogram, pokud je základem hmotnost odpadu a 1 Kč za litr, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.⁶²

7 Správa místních poplatků

Místní poplatky jsou z hlediska jejich správy považovány podle daňového řádu za daně. Daňový řád je předpisem obecným a na správu místních poplatků se použije tehdy, pokud ZMP nestanoví jinak. ZMP obsahuje již zmíněné hmotněprávní ustanovení upravující jednotlivé místní poplatky, avšak obsahuje též ustanovení procesní, na které se musí nahlížet jako na odchylky od obecné úpravy v daňovém řádu.⁶³ Správa místních poplatků představuje postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení místních poplatků a zabezpečení jejich úhrady. Tedy představuje pravomoc správce místního poplatku činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění poplatkových povinností, jejich případnému stanovení platebním výměrem a zajištění jejich splnění příslušnými

⁶¹ §10g, §10f, §10e, §10h, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

⁶² §10i, §10j, §10l, tamtéž

⁶³ TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539., s. 141

poplatkovými subjekty.⁶⁴ Vymezení pojmu správa místních poplatků tedy odpovídá svým obsahem pojmu správa daní podle daňového řádu. Správu místních poplatků vykonává dle ZMP obecní úřad jako správce poplatku. Správa místních poplatků se řídí základními zásadami správy poplatků. Tyto zásady charakterizují obecná pravidla, která se uplatňují při správě místních poplatků v kontextu její právní úpravy jako celku. Tyto zásady stanovují a upravují chování správce poplatku, ale i poplatkových subjektů a třetích osob. Jedná se např. o zásadu zákonnosti, legální licence, přiměřenosti, procesní rovnosti, součinnosti, hospodárnosti a procesní ekonomie, materiální pravdy atd.⁶⁵

7.1 Správce místního poplatku

Správce místního poplatku, jak již bylo uvedeno výše, je obecní úřad. Dochází ke skutečnosti, kdy stanovení výše poplatku je ponecháno obci v samostatné působnosti OZV obce, ale správa poplatků je svěřena obecnímu úřadu v přenesené působnosti.⁶⁶ Právě skutečnost, že obecní úřad je správcem místních poplatků v přenesené působnosti se projevuje ve formální označení jeho písemností. To znamená, že všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti nesou označení „Obecní úřad“, „Městský úřad“ nebo „Úřad městyse“ s připojením názvu obce.⁶⁷

7.2 Postupy při správě místních poplatků

V případě postupů při správě místních poplatků je správce poplatku odkázán na vymezení postupů při správě daní v daňovém řádu. Poplatník má povinnost dle ustanovení v ZMP podle konkrétní sazby poplatku v OZV vypočítat výši místního poplatku a v termínu splatnosti ho uhradit. Dále musí poplatník splnit ohlašovací

⁶⁴ BŘEŇ, Jan. *Správa místních poplatků I*. Online. Deník veřejné správy. 2014. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp>. [cit. 2023-11-26]

⁶⁵ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21], s. 63-66

⁶⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 121

⁶⁷ BŘEŇ, Jan. *Správa místních poplatků I*. Online. Deník veřejné správy. 2014. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp>. [cit. 2023-11-26]

povinnost. Správce poplatku musí mít k dispozici prostředky, kterými může ověřit, zda poplatkové subjekty tyto povinnosti řádně plní. Těmito prostředky jsou dle daňového řádu vyhledávací činnost, vysvětlení, místní šetření, daňová kontrola a postup k odstranění pochybností. Hlavním principem vyhledávací činnosti je zjistit skutečnosti rozhodné pro správu místního poplatku, a to bez vědomí poplatkového subjektu. Vysvětlením se rozumí postup, kterým správce poplatku realizuje vyhledávací činnost u třetích osob. Místní šetření je ucelený postup, který slouží k vyhledání potenciálních důkazních prostředků od osob zúčastněných na správě poplatků. Vysvětlení i místní šetření se využívají v rámci vyhledávací činnosti. Dalším prostředkem je daňová kontrola, která představuje soubor úkonů správce poplatku, kterým jsou prověřována tvrzení poplatkového subjektu a jiné skutečnosti, které mají vliv na stanovení jeho poplatkové povinnosti.⁶⁸

7.3 Poplatkové řízení

Cílem poplatkového řízení je stanovení místního poplatku a zabezpečení jeho zaplacení. V poplatkovém řízení se na rozdíl od daňového řízení vyskytují odlišnosti, které vyplývají z charakteru jejich právní úpravy obecně a také z obsahu speciálních procesních ustanovení ZMP. Procesní ustanovení ZMP mají tedy přednost před aplikací daňového řádu. Vydání OZV je rozhodující pro stanovení a vybírání místních poplatků v obci.

7.3.1 Placení místních poplatků

Poplatník si musí, jak již bylo řečeno, sám vypočítat výši místního poplatku a zaplatit ve stanovené lhůtě.⁶⁹ Jestliže tuto povinnost nesplní, správce poplatku mu vyměří místní poplatek předepsáním do evidence poplatků, rozhodnutím nebo poplatek doměří. Pokud poplatník nezaplatí místní poplatek včas nebo ve správné výši, může ho správce poplatku zvýšit až na dvojnásobek rozdílu mezi částkou poplatku, která má být zaplacená nebo odvedena, a částkou zaplacenou nebo

⁶⁸ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 69, 70

⁶⁹ Tamtéž s. 69-71

odvedenou do původního dne splatnosti poplatku.⁷⁰ Poplatky se platí místně příslušnému správci poplatku v českých korunách. Místní poplatky lze platit např. bezhotovostním převodem, v hotovosti nebo poštovním poukazem. Nelze využívat další možné způsoby placení jako např. kolkové známky. Poplatkový subjekt si sám zvolí, jakým způsobem poplatky uhradí. Místní poplatek, který není uhrazen včas se stává nedoplatkem a správce poplatku ho může vymáhat různými způsoby podle daňového řádu.⁷¹

7.3.2 Vyměření místních poplatků

Správce poplatku, jak již bylo uvedeno výše, vyměřuje místní poplatky předepsáním do evidence poplatků, rozhodnutím nebo může poplatek doměřit. Předepsání do evidence poplatků se provádí, jestliže jsou splněny současně následující podmínky – poplatkový subjekt splnil ohlašovací povinnost, správce poplatku nemá pochybnosti o výši poplatku a poplatek byl zcela zaplacen nebo odveden ve lhůtě splatnosti. Evidence obsahuje informace související s jednotlivými poplatkovými povinnostmi, např. vznik poplatku, vyměření, doměření, zaplacení nebo jiný zánik poplatku. Rozhodnutím se rozumí platební výměr nebo hromadný předpisný seznam.⁷² Platební výměr je v právní moci, jestliže je účinný a nelze se proti němu odvolat. Účinnost nastává okamžikem jeho oznámení. Oznámením se rozumí doručení nebo jiný způsob seznámení příjemce rozhodnutí s jeho obsahem. Vyměření hromadným předpisným seznamem se využívá v případě, kdy je třeba vyměřit místní poplatek většímu počtu poplatkových subjektů. Využívá se hlavně v případě vyměření místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a místního poplatku ze psů. Hromadný předpisný seznam musí být zpřístupněn občanům po dobu nejméně 30

⁷⁰ *Metodická pomůcka k procesní novele zákona o místních poplatcích*. Online. Ministerstvo financí ČR, 2024. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/metodicka-doporuceni/2024>. [cit. 2024-02-02]., s. 1,8

⁷¹ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 71, 72

⁷² *Metodická pomůcka k procesní novele zákona o místních poplatcích*. Online. Ministerstvo financí ČR, 2024. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/metodicka-doporuceni/2024>. [cit. 2024-02-02]., s. 1,4

dnů. Tyto dvě rozhodnutí musí obsahovat zákonem stanovené základní náležitosti a těmi jsou úvodní část, výrok, odůvodnění, poučení o odvolání a podpis úřední osoby správce poplatku s uvedením jeho jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka. Splnění ohlašovací povinnosti je základní procesní povinností poplatkového subjektu, kterému může být v případě nesplnění uložena pořádková pokuta.⁷³ Správce poplatku poplatek doměří, jestliže jsou splněny současně dvě podmínky – poplatek byl vyměřen rozhodnutím a v nesprávné výši. Doměření provádí správce poplatku prostřednictvím dodatečného platebního výměru.⁷⁴

7.3.3 Lhůta pro stanovení a placení místních poplatků

Základní délka lhůty, kterou je správce oprávněn a povinen vyměřit místní poplatek činí 3 roky, maximálně však 10 let. Daňový řád vymezuje úkony, podle kterých dochází k prodloužení lhůty o 1 rok, jestliže k nim došlo v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty. Mezi tyto úkony patří např. oznámení rozhodnutí o stanovení místního poplatku nebo zahájení řízení o mimořádném opravném nebo dozorčím prostředku. Naproti tomu základní lhůta pro placení místních poplatků činí 6 let, maximální délka je 20 let. Zde se jedná o lhůtu prekluzivní, což znamená, že jejím uplynutím zanikne právo nedoplatek vybrat i vymáhat. Daňový řád zde vymezuje úkony, při kterých dochází k přerušení běhu lhůty, to znamená, že lhůta 6 let začne od určitého okamžiku běžet znovu. Těmito úkony se rozumí zejména pravomocné stanovení poplatku, zahájení exekučního řízení nebo oznámení rozhodnutí o posečkání.⁷⁵

⁷³ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 73-74

⁷⁴ *Metodická pomůcka k procesní novele zákona o místních poplatcích*. Online. Ministerstvo financí ČR, 2024. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/metodicka-doporuceni/2024>. [cit. 2024-02-02]., s. 4

⁷⁵ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 75-76

7.3.4 Odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku

V poplatkové řízení je řádným opravným prostředkem odvolání a podává se u správce poplatku, který napadené rozhodnutí vydal. Odvolacím orgánem je příslušný krajský úřad jako nadřízený orgán správci poplatku. Právo na odvolání připadá pouze příjemci rozhodnutí, ten se však svého práva na odvolání až do uplynutí odvolací lhůty může vzdát. Lhůta pro odvolání je stanovena na 30 dní ode dne doručení rozhodnutí. V odvolání musí být uvedeny především důvody, v nichž odvolatel spatřuje nesprávnost či nezákonnost rozhodnutí. Odvolací orgán může napadené rozhodnutí změnit, napadené rozhodnutí zrušit a zastavit řízení nebo odvolání zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze odvolat.⁷⁶

7.3.5 Vymáhání nedoplatku

Problematikou v této oblasti je již zmíněné vymáhání nedoplatku. Vymáhání lze uskutečnit několika způsoby, a to daňovou exekucí, vymáháním nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora, uplatněním pohledávky v insolvenčním řízení nebo přihlášením nedoplatku do veřejné dražby. Vymáhání prostřednictvím soudních exekutorů se nedoporučuje, jelikož jsou s tím spojené vysoké náklady. Správce poplatku by měl tedy zvolit vhodný způsob vymáhání, aby náklady související s vymáháním nebyly v nepoměru k výši nedoplatku.⁷⁷

⁷⁶ ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/> [cit. 2023-11-21]., s. 78-81

⁷⁷ Tamtéž, s. 70-81

PRAKTICKÁ ČÁST

8 Místní poplatky ve městě Klatovy

Město Klatovy se nachází v šumavském podhůří 40 kilometrů jižně od Plzně. Jedná se o bývalé královské město, které je současně moderním městem s bohatou historií. K 1.1. 2024 činil počet obyvatel 22 512, což z města dělá druhé největší v Plzeňském kraji.⁷⁸

Město Klatovy má v roce 2024 zavedeno a vybírá pět místních poplatků. Jedná se o poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z pobytu a poplatek za komunální odpad. Kromě posledního z vyjmenovaných poplatků jsou všechny ostatní poplatky zavedeny OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích. Poplatek za komunální odpad je zaveden OZV města Klatovy č. 5/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Obce si tedy mohou zavést OZV každý místní poplatek zvlášť nebo mohou mít pro všechny místní poplatky vyhlášku společnou. Město Klatovy nevyužívá všechny místní poplatky, které mu ZMP umožňuje zavést.

8.1 Historie místních poplatků

Dne 13.12.1990 byl přijat zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Tento zákon obsahuje taxativní výčet místních poplatků, což znamená, že žádné jiné poplatky než v tomto zákoně uvedené nelze obcí vybírat. V důsledku mnoha novel prošla úprava zákona od své účinnosti v roce 1991 určitým vývojem. Původním zákonem bylo zavedeno 9 poplatků: poplatek ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, ze vstupného, z ubytovací kapacity, dislokační poplatek (tento poplatek musel zaplatit podnikatel za umístění svého podniku v atraktivní oblasti obce, třeba v místech společenských center nebo místech soustředění obchodních sítí), z reklamních zařízení a poplatek z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků. Některé poplatky neměly dlouhého trvání, většina vydržela dodnes. Hned v roce 1993 a 1994 skončily tři poslední

⁷⁸ *Základní údaje*. Online. Město Klatovy. Dostupné z: <https://www.klatovy.cz/klatovy/zaklad.asp>. [cit. 2024-01-30]

jmenované poplatky. Naopak jiné byly v průběhu let zavedeny. Nejprve od roku 1998 poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj (v návaznosti na změnu zákona v roce 2010 byl poplatek změněn na místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené ministerstvem financí). Nicméně již od roku 2012 byl poplatek zákonem také zrušen.⁷⁹ Svého času přinášel tento poplatek do rozpočtu města Klatovy značné příjmy, a to v milionových částkách. Po jeho zrušení se město Klatovy dodnes potýká s provozem „nelegálních heren“ na svém území. Od roku 2002 byly zavedeny dva nové poplatky. Za prvé poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který byl v roce 2022 přejmenován na místní poplatek za obecní systém odpadové hospodářství. Za druhé místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. Poslední změna proběhla v roce 2020 zavedením poplatku z pobytu, který prakticky nahradil poplatek z ubytovací kapacity a poplatek za lázeňský a rekreační pobyt.

8.2 Organizační struktura města

Podle vyhlášky o stanovení obvodů obcí s rozšířenou působností je město Klatovy obec s rozšířenou působností.⁸⁰ Město Klatovy je samostatně spravováno zastupitelstvem města. Do zastupitelstva bylo zvoleno 27 členů. Zastupitelstvo města má zřízeny dva výbory, finanční a kontrolní, které jsou zřizovány jako jeho poradní orgán. Dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Rada města se skládá z 9 členů a tvoří ji starosta, a 3 místostarostové a další členové voleni ze zastupitelstva. Rada města má zřízeno 7 komisí – finanční; pro územní rozvoj; majetkovou; bytovou; pro nebytové prostory; pro výchovu, vzdělání a sport; pro kulturu, cestovní ruch a Zdravé město. Komise fungují jako poradní orgán rady města. Městský úřad tvoří celkem 10 odborů – odbor dopravy; odbor finanční; hospodářský odbor; odbor rozvoje města; odbor školství, kultury a cestovního ruchu; odbor sociálních věcí

⁷⁹ PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1., s. 26-28

⁸⁰ §3 odst. 5, vyhlášky č. 346/2020 Sb., o stanovení obvodů obcí s rozšířenou působností

a zdravotnictví; odbor vnitřních věcí; odbor výstavby a územního plánování; odbor živnostenský a odbor životního prostředí. Správu místních poplatků zde vykonává v přenesené působnosti právě finanční odbor. Město Klatovy není schopno zajišťovat všechny služby samo, proto se rozhodlo zřídit příspěvkové organizace a několik společností:

- Technické služby města Klatovy
- Městské kulturní středisko
- Městský ústav sociálních služeb Klatovy
- Městská knihovna Klatovy
- Základní a mateřské školy
- Odpadové hospodářství Klatovy, s.r.o.
- Správa nemovitostí Klatovy, s.r.o.
- Lesy města Klatovy, s.r.o.
- Klatovská teplárna, a.s.
- Pošumavská odpadová, s.r.o.
- Šumavské vodovody a kanalizace, a.s.
- Zimní stadion, o.p.s.⁸¹

S místními poplatky má co do činění organizace Technické služby města Klatovy. Mezi její činnosti patří veřejně prospěšné služby, což zahrnuje úklid veřejného prostranství a provoz městského útulku. Dále spravuje veřejnou zeleň, hřbitovy a sportovní zařízení. Sportovní zařízení mají souvislost s místním poplatkem z pobytu, protože sportovní zařízení mohou využívat také turisté města. Ještě více jsou s místními poplatky spojeny společnosti Pošumavská odpadová s.r.o. a Odpadové hospodářství Klatovy s.r.o., které zajišťují likvidaci veškerého odpadu ve městě Klatovy a přilehlých obcích.

⁸¹ *Organizační struktura.* Online. Město Klatovy. Dostupné z: <https://www.klatovy.cz/mukt/struktura.asp>. [cit. 2024-01-30]

8.3 Analýza celkových příjmů a podíl místních poplatků na celkových příjmech města Klatovy

V této části je provedena analýza celkových příjmů v rozpočtu města v souvislosti s místními poplatky. Analýza je provedena ve stanoveném období, a to v letech 2018-2023. Informace jsem čerpala z interních dokumentů města Klatovy.

Obec může hospodařit s vlastními příjmy, které plynou z hospodaření s jejím vlastním majetkem, s příjmy daňového nebo poplatkového charakteru, s dotacemi nebo může použít cizí zdroje jako úvěry, půjčky nebo jiné finanční výpomoci. Struktura příjmů rozpočtů obcí hodně závisí na velikosti obce. Příjmy členíme na daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Místní poplatky patří do skupiny daňových příjmů.

Tabulka 1: Vývoj struktury příjmů v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Daňové příjmy	373 208	412 522	404 286	470 770	510 715	573 146
Nedaňové příjmy	87 898	113 355	98 765	132 948	125 945	98 572
Kapitálové příjmy	19 905	14 489	18 573	19 342	59 154	8 427
Dotace	145 179	159 717	198 159	181 946	135 607	139 198
Příjmy celkem	626 190	700 084	719 782	805 006	831 422	819 343

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že celkové příjmy za sledované období mají stoupající tendenci. Můžeme vidět, že největší podíl na vývoji celkových příjmů mají příjmy daňové. Právě daňové příjmy tvoří za posledních šest let v průměru 59 % příjmů celkových. Dalšími položkami, které se určitým způsobem podílí na celkových příjmech v průměru 22 % jsou dotace. Dále jsou v tabulce uvedeny nedaňové příjmy, které se podílejí na celkových příjmech v průměru 15 %. Jako poslední se zaměříme na příjmy kapitálové, ty se podílejí na celkových příjmech v průměru

4 % a jsou ze všech příjmových položek nejmenší, dokonce v roce 2023 byly opravdu velmi nízké.

Tabulka 2: Podíl místních poplatků na celkových příjmech v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celkové příjmy	626 190	700 084	719 782	805 006	831 422	818 343
Daňové příjmy	373 208	412 522	404 297	470 770	510 715	573 146
Místní poplatky	2 817	3 180	13 383	12 590	12 434	3 656
Podíl v %	0,44	0,45	1,85	1,56	1,49	0,44

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

V tabulce č. 2 jsou uvedeny celkové příjmy, daňové příjmy, příjmy z místních poplatků a podíl místních poplatků na celkových příjmech za sledované období. Místní poplatky jsou součástí příjmů daňových. Z tabulky je patrné, že příjmy z místních poplatků oproti příjmům celkovým jsou velmi nízké. Příjmy z místních poplatků v letech 2020 až 2022 jsou vyšší než v letech ostatních z důvodu nově zavedeného poplatku za komunální odpad, který nahradil do té doby platný známkový systém administrovaný Pošumavskou odpadovou s.r.o.. V přepočtu na procentuální podíl místních poplatků na celkových příjmech se pohybují od 0,44 % do 1,85 %, takže lze konstatovat, že příjmy z místních poplatků jsou velmi nízké, ale určitě nejsou zanedbatelné.

8.4 Analýza příjmů z místních poplatků

V této části budou uvedeny příjmy z místních poplatků a ty budou opět porovnávány za období let 2018-2023. Výše příjmů jsou čerpány z interních dokumentů města Klatovy, konkrétně z rozpočtů jednotlivých let a rozborů finančních hospodaření. Použity budou grafy sloupcové, a nakonec také graf výšečový. Dále zde budou uvedeny tabulky s počtem poplatníků.

Ve městě Klatovy byly v letech 2018–2023 zavedeny tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů
- poplatek z pobytu
- poplatek z ubytovací kapacity
- poplatek za užívání veřejného prostranství
- poplatek ze vstupného
- poplatek za lázeňský a rekreační pobyt
- poplatek za komunální odpad

Tyto místní poplatky byly zavedeny již zmíněnou OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích (předchůdce OZV č. 1/2014 a č. 1/2018). Poplatek za komunální odpad byl zaveden poprvé OZV města Klatovy č. 2/2019, o místním poplatku za provoz systému stanovení shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na území města Klatovy s účinností od 1.1. 2020. Tato vyhláška byla nahrazena OZV města Klatovy č. 5/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v návaznosti na novelu ZMP. Zavedené místní poplatky a jejich příjmy si uvedeme v následující tabulce.

Tabulka 3: Příjmy z místních poplatků v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ze psů	485	498	607	610	607	575
Z pobytu	x	x	299	441	697	727
Z ubytovací kapacity	612	657	xx	xx	xx	xx
Za lázeňský nebo rekreační pobyt	83	136	xx	xx	xx	xx
Za užívání VP	1 563	1 733	3 296	1 236	1 777	1 426
Ze vstupného	74	55	67	0	42	20
Za komunální odpad	x	x	8 783	10 300	9 308	907

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

V tabulce jsou uvedeny příjmy z jednotlivých místních poplatků. Je zde vidět, které místní poplatky nebyly ve městě zavedeny nebo byly zrušeny. Takovým přelomem pro většinu místních poplatků byl rok 2020. To byly úplně zrušeny poplatky z ubytovací kapacity a za lázeňský a rekreační pobyt a nahrazeny jedním poplatkem z pobytu. Zároveň město zavedlo poplatek za komunální odpad, čímž se výrazně zvýšil příjem z místních poplatků do rozpočtu. V roce 2023 byli všichni poplatníci od tohoto poplatku osvobozeni a s ohledem na danou ekonomickou situaci byl poplatek občanům odpuštěn. Od 1.1. 2024 osvobození končí a obyvatelé jsou povinni opět tento poplatek platit. Nejméně do rozpočtu přispívají příjmy z poplatku ze vstupného. Ten byl dokonce v roce 2021 nulový, protože se nekonalý žádné akce z důvodu pandemie koronaviru.

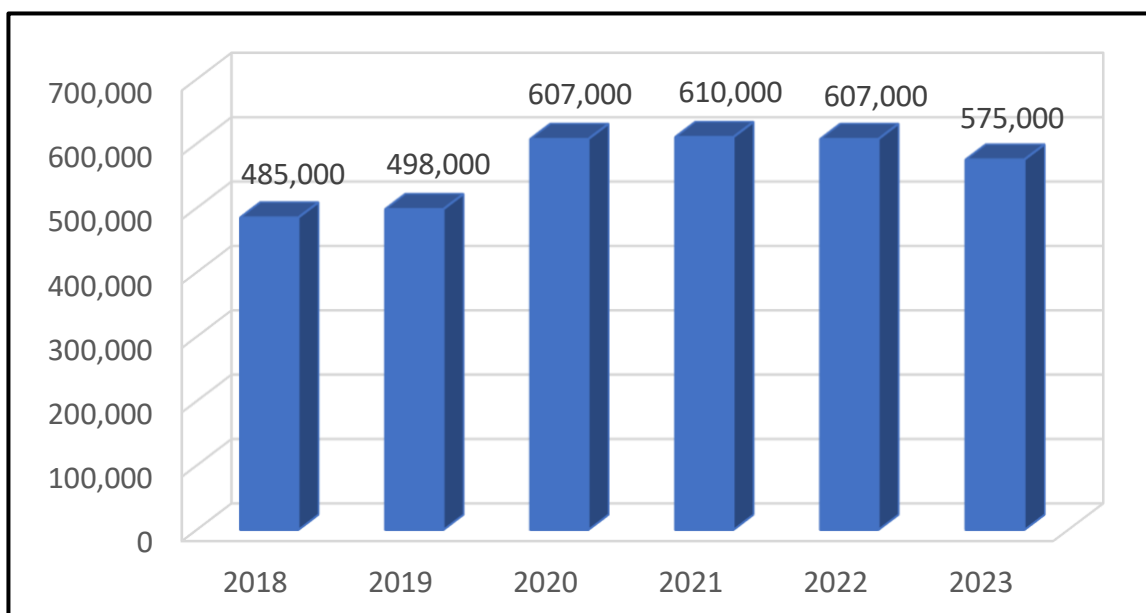
x = poplatek nezaveden

xx = poplatek zrušen

8.4.1 Místní poplatek ze psů

Tento poplatek byl do roku 2021 nejčastěji zaváděným a vybíraným poplatkem ze všech místních poplatků. Poté ho předčil poplatek za komunální odpad, protože obce přišly o možnost zpoplatnění likvidace odpadů podle zákona o odpadech a zůstala jim pouze jedna možnost zpoplatnění prostřednictvím místního poplatku. U poplatku ze psů je zřejmá protihodnota, kterou poplatník za svůj poplatek získává. Z příjmů z tohoto poplatku je financována údržba čistoty veřejného prostranství, doplnění a vyvážení odpadkových košů nebo náklady spojené s provozem útulku. V následujícím grafu jsou přehledně vidět příjmy z poplatku ze psů ve sledovaném období.

Graf 1: Příjmy z poplatku ze psů v Kč

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že v průběhu let mají příjmy z poplatku rovnoměrný charakter. Jediná a největší změna je patrná v roce 2020, kdy došlo ke zvýšení oproti roku předešlému o 109 tis. Kč. Důvodem je to, že došlo ke změně OZV a úpravě (zvýšení) některých sazeb poplatku. Změnila se definice držitele psa z osoby pobírající důchod na osobu starší 65 let. Tím byli důchodci mladší 65 let přefazeni z nižší sazby 120 Kč do sazeb 400 Kč nebo 1 200 Kč a začaly platit víc. Od roku 2020 se částka pohybuje stabilně kolem 600 tis. Kč. Lze konstatovat, že poplatek ze psů tvoří poměrně stabilní příjem do rozpočtu města.

Tabulka 4: Vývoj počtu psů, poplatníků a čipů

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet poplatníků	1 589	1 605	1 641	1 603	1 589	1 541
Počet psů	1 704	1 729	1 775	1 738	1 718	1 689
Počet čipů	341	406	498	533	557	586

Zdroj: Evidence Finančního odboru města Klatovy, vlastní zpracování

Z uvedené tabulky vyplývá, že ve městě Klatovy se pohybuje každý rok přibližně stejný počet evidovaných psů, a to 1 700. Ve skutečnosti předpokládáme, že počet je o něco vyšší. Přestože platí zákonná povinnost k přihlášení psa, ne všichni tuto povinnost splňují. Lidé si někdy pořizují i druhého nebo více psů. Více psů vyžaduje větší regulaci, což zohledňuje zvýšená sazba v OZV za druhého a dalšího psa.

Každý pes musí být od roku 2020 označen čipem a následně zaevidován do registru psích čipů. Funkčních registrů psích čipů je u nás několik a jsou dostupné na stránkách Komory veterinárních lékařů ČR.⁸⁴ Centrální registr čipů, který měl být spuštěn v roce 2022 zatím nefunguje. Povinnost čipování a registrace je důležitá pro prevenci ztrát, krádeží a týrání zvířat. Z výše uvedené tabulky je vidět rostoucí počet čipů i v evidenci města Klatovy.

⁸⁴ *Registr petpasů*. Online. Komora veterinárních lékařů ČR. Dostupné z: <https://vetkom.cz>. [cit. 2024-02-01].

Tabulka 5: Sazba poplatku ze psů v Kč

Poplatek za psa	Za prvního psa	Za každého dalšího psa téhož držitele
Držitel je přihlášen nebo má sídlo v městské části Klatovy nebo Luby	1 200	2 000
Držitel je přihlášen nebo má sídlo v rodinném domku nebo v objektu určeném k podnikání	400	600
Držitelem je osoba starší 65 let	120	300
Držitel je přihlášen nebo má sídlo na území jiné městské části, než jsou uvedeny výše	100	200

Zdroj: OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

Sazba za prvního a každého dalšího psa téhož držitele, který je přihlášen v městských částech Klatovy nebo Luby je poměrně vysoká, nejvíce se přibližuje zákonem stanovené hranici až 1 500 Kč za jednoho psa (zvýšení až o 50 % za druhého psa). Regulační funkce je tímto splněna, protože držitelé psů v bytech vykazují nejvíce negativních důsledků spojených s chovem psů. Fiskální funkce naopak splněna není. Na poplatku ze psů se vybere průměrně 600 000 Kč, což zdaleka nepokrývá náklady na správu místních poplatků, ani provoz místního útulku, jehož provozní náklady ročně činí cca 900 tis. Kč. Od poplatku je nad rámec zákona osvobozena FO a PO, která převzala psa z útulku provozovaného Technickými službami města Klatovy.⁸⁵

Obec může v OZV o místním poplatku ze psů upravit jen náležitosti podle zákona, tj. předmět, subjekt, základ, sazbu, splatnost, ale už zde nemůže řešit volné pobíhání psů, povinnost nosit náhubek, vstup psů na veřejnou zeleň nebo do parků. Tyto skutečnosti nesouvisí s poplatkovým řízením a musí být zavedeny jinou OZV o veřejném pořádku. Pro tento účel zavedlo město Klatovy OZV č. 3/2005, o pohybu psů a jiných zvířat na veřejném prostranství. Město Klatovy

⁸⁵ Čl. 7, OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

využívá v současné době pro psy, kteří se ve městě zatoulají, nebo z jakéhokoliv důvodu ztratí svého pána „Útulek pro opuštěné a zatoulané psy“.⁸⁶

8.4.2 Místní poplatek za komunální odpad

Hlavním záměrem tohoto poplatku je, aby obyvatelé přispěli na vysoké náklady spojené s likvidací komunálního odpadu. V Klatovech se o odpadové hospodářství starají společnosti Pošumavská odpadová s.r.o. a Odpadové hospodářství s.r.o.. Společnosti v souvislosti s odpady provozují zařízení jako sběrný dvůr, překládací stanici, kontejnerovou dopravu, skládku, drcení dřevní hmoty a papírové kartonáže.⁸⁷

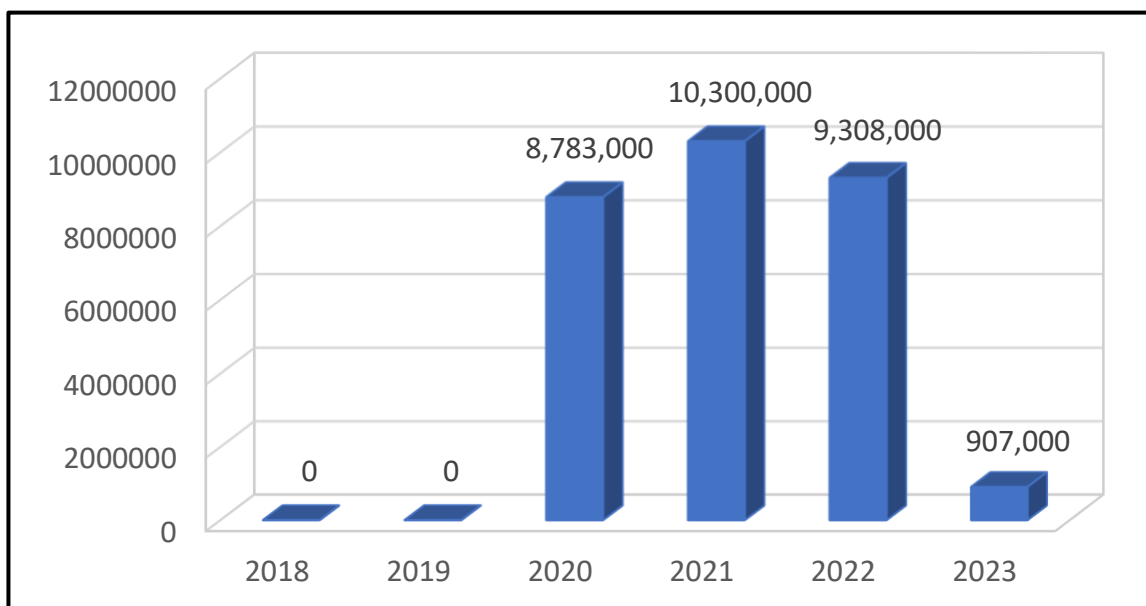
Podle zákona o odpadech se komunálním odpadem rozumí směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, objemný odpad, zejména matrace a nábytek, dále směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností. Naopak komunální odpad nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků, kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, včetně kalů, vozidla na konci životnosti ani stavební a demoliční odpad.⁸⁸

⁸⁶ OZV města Klatovy č. 3/2005, o pohybu psů a jiných zvířat na veřejných prostranstvích

⁸⁷ *Historie společnosti*. Online. Odpadové hospodářství Klatovy. Dostupné z: <https://www.odpadyklatovy.cz/ohk/onas.asp>. [cit. 2024-02-01]

⁸⁸ § 11 odst. 2a, zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech

Graf 2: Příjmy z poplatku za komunální odpad v Kč

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Poplatek za komunální odpad je nejdůležitějším ze všech zavedených poplatků, jelikož jeho příjmy jsou nejvyšší. Příjmy z tohoto poplatku se pohybují v milionových částkách, v roce 2021 dosahovala částka přes 10 mil. Kč. Jedná se o poplatek, který se týká každého občana a jeho výše tedy závisí na počtu poplatníků v obci. Sazba poplatku ve městě Klatovy činí 450 Kč. Nezanedbatelné jsou úlevy a osvobození, které si město Klatovy zavedlo ve své OZV nad rámec zákona. Osvobozena je osoba, která vlastní v Klatovech stavbu pro rodinnou rekreaci a zároveň je v tomto územním obvodu přihlášená. Nově je také osvobozena osoba, která pobývá v kalendářním roce po dobu delší než šest měsíců mimo území ČR. Úlevu 50 % poskytuje město osobám starším 80 let a mladším 6 let.⁸⁹ Rok 2023 byl ve znamení osvobození od tohoto poplatku. Vedení města se rozhodlo ulehčit všem občanům města v nelehké ekonomické situaci a převzalo na sebe veškeré náklady spojené se systémem odpadového hospodářství. Přestože byl poplatek nulový, můžeme v tomto roce vidět příjem ve výši cca 900 tis. Kč. Tato hodnota představuje přeplatky poplatníků, kteří omylem

⁸⁹ Čl. 7, OZV města Klatovy č. 5/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

zaplatili a nepožádali si o vrácení a rovněž dluhy získané z exekučního vymáhání vzniklé v předchozích letech.

Tabulka 6: Vývoj počtu poplatníků

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet poplatníků	x	x	23 517	23 813	23 473	23 403

Zdroj: Evidence Finančního odboru města Klatovy, vlastní zpracování

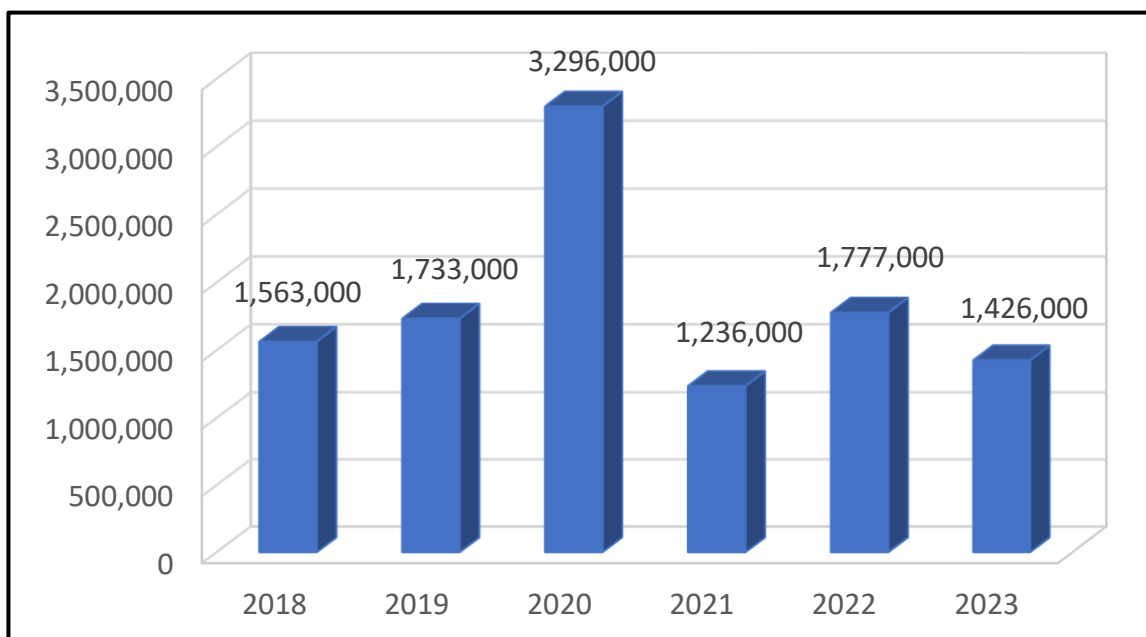
Jedná se o nově zavedený poplatek od roku 2020. V roce 2018 a 2019 byla likvidace odpadů řešena známkovým systémem, který administrovala společnost Pošumavská odpadová s.r.o.. Poplatníkem tohoto poplatku je fyzická osoba přihlášená v obci a vlastník nemovité věci. Počet je ve vývojové řadě poměrně stabilní, závisí na počtu nově narozených osob, zemřelých, přistěhovaných, odstěhovaných, popř. registraci nových vlastníků bytu, rodinného domu nebo rekreačního objektu.

8.4.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Získané finanční prostředky z tohoto poplatku obec využívá k úklidu nebo údržbě veřejných prostranství. Hospodářský odbor města Klatovy vydává povolení ke zvláštnímu užívání místních komunikací (zábory veřejného prostranství, umístění sítí, prodejní stánky, výkopy a zábory pro umístování reklam).

x = poplatek nezaveden

Graf 3: Příjmy z poplatku za užívání veřejného prostranství v Kč

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Tento poplatek je druhým nejvýnosnějším ze zavedených poplatků ve městě Klatovy. Jedná se o poplatek, který má obvykle kolísavý charakter, protože příjmy z tohoto poplatku závisí na množství zvláštního užívání veřejného prostranství. Nejvýraznější hodnotou jsou příjmy zaznamenané v roce 2020. Na tomto výsledku se podílely dvě velké akce probíhající v Klatovech. V roce 2019 probíhala oprava Jezuitského kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce. Platba místního poplatku za zábor veřejného prostranství, kterým bylo zařízení staveniště a postavené lešení se promítla do rozpočtu až v roce 2020 a přinesla cca 500 tis. Kč. Ještě větší akcí bylo v roce 2020 pokládání chrániček pro optický kabel na připojení k internetu pro společnost T-Mobile. Ta přinesla do rozpočtu cca 1 500 tis. Kč.

Tabulka 7: Vývoj počtu poplatníků

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stavební zařízení	20	24	23	20	22	20
Reklamní zařízení	9	8	9	9	8	9
Prodejní zařízení	289	287	161	144	268	246
Trvalá parkovací místa	82	77	90	78	116	85

Zdroj: Evidence Hospodářského odboru města Klatovy, vlastní zpracování

Město Klatovy vybírá tento poplatek podle čtyřech užívání veřejného prostranství:

- umístění stavebních zařízení (staveniště, skládka, manipulační prostor, lešení)
- umístění reklamních zařízení
- umístění prodejních zařízení (stánky pro prodej vlastních výpěstků, prodej vánočního a velikonočního sortimentu)
- umístění vyhrazeného trvalého parkovacího místa

Počet poplatků se ve sledovaném období pohybuje od cca 250 až po cca 400. Nejnižší počet v letech 2020 a 2021 ovlivnila situace pandemie koronaviru. V OZV je poměrně rozsáhlá tabulka sazeb za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství. Poplatek je stanoven jako týdenní, měsíční nebo roční paušální částka. Území s vyšší atraktivitou (náměstí, historické centrum) jsou zpoplatněny vyšší sazbou, ostatní území města nižší sazbou. Sazby jsou rozděleny do 10 kategorií, z nichž jsou 4 hlavní. Sazby se pohybují v rozmezí od 2 Kč do 100 Kč za každý započatý den a m². Nejvyšší sazba 100 Kč/m²/den je za užívání veřejného prostranství k umístění pevně zabudovaných reklamních zařízení a k umístění vlastních výrobků a výpěstků ve dnech konání klatovské pouti.⁹¹

⁹¹ Čl. 13, OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

Co se týče osvobození a úlev, tak nad rámec zákona je osvobozeno užívání veřejného prostranství k provádění výkopových prací na základě dodatečného povolení ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace a veřejného prostranství vydávané v důsledku havárie. Dále užívání veřejného prostranství městem Klatovy, příspěvkovými organizacemi zřízenými městem Klatovy a PO založenými městem Klatovy. Osvobozeno je také užívání veřejného prostranství při kulturních a sportovních akcích bez vstupného. Úleva ve výši 50 % se poskytuje u poplatku při užívání veřejného prostranství k umístění reklamních zařízení pevně zabudovaných v případech, kdy tyto zařízení slouží i veřejně prospěšným účelům, např. hodiny nebo mapy.⁹²

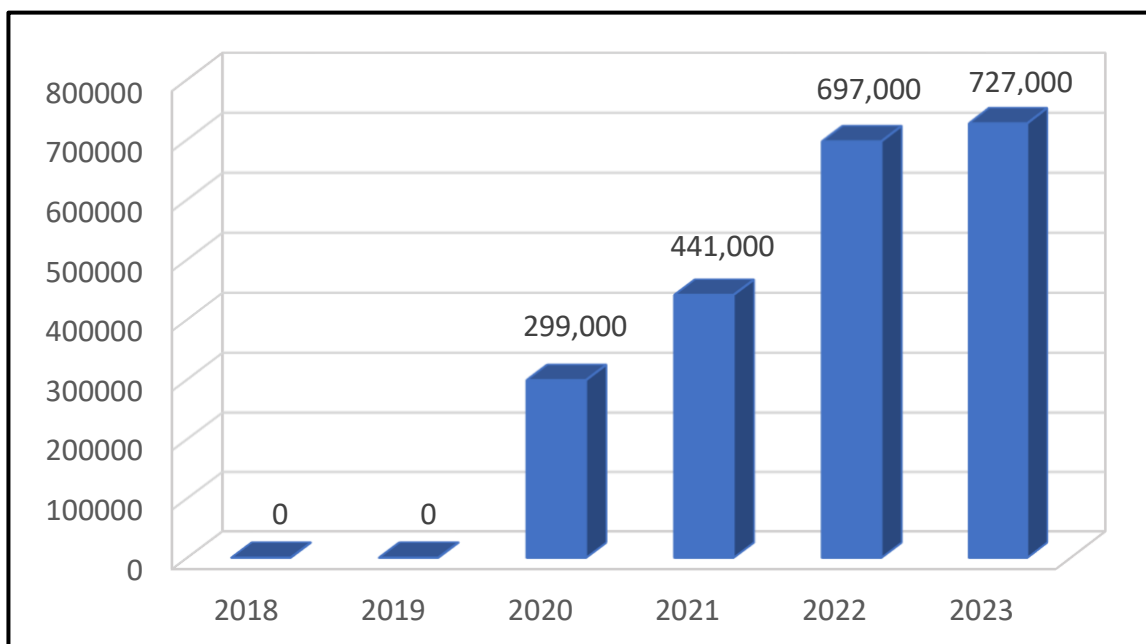
8.4.4 Místní poplatek z pobytu

Místní poplatek z pobytu představuje formu příjmů do rozpočtu obce, která vyrovnává důsledky toho, že v obci pobývají osoby, které využívají služby zajišťované příslušnou obcí. Navzdory tomu obec neinkasuje odpovídající příjem do rozpočtu, jako od obyvatel, kteří zde mají trvalý pobyt a platí daně.⁹³ Někdy se tomuto poplatku říká městská nebo turistická daň. Poplatek vybírá přímo zařízení (plátce), ve kterém jsou turisté ubytováni a vybrané částky pak odvádí městu Klatovy.

⁹² Čl. 15, OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

⁹³ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4., s. 87,88

Graf 4: Příjmy z poplatku z pobytu v Kč

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Poplatek z pobytu byl zaveden v roce 2020 v důsledku změny ZMP. První dva roky od zavedení poplatku byly ovlivněny pandemií koronaviru, jelikož cestování a ubytování bylo značně omezené. Od roku 2022 jsou tyto poplatky na vzestupné úrovni. Předchůdci tohoto poplatku byly poplatek z ubytovací kapacity a poplatek za lázeňský a rekreační pobyt.

Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt platila osoba, která přechodně a za úplatu pobývala v lázeňských místech a místech cestovního ruchu za účelem léčení nebo rekreace. Vybraný poplatek odvedl ubytovatel příslušné obci. Ve městě Klatovy činila sazba poplatku 10 Kč za každý den pobytu. Poplatek byl často označován jako „turistická daň“ nebo také „vzdušné“.

Poplatek z ubytovací kapacity se vybíral pouze v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplaty (ubytovny, hotely, pensiony). Poplatek stejným způsobem platila ubytovaná osoba a odváděl ho ubytovatel. Ve městě Klatovy činila sazba poplatku 6 Kč za každé využití lůžko, což byla i maximální částka uvedená v zákoně.

K poplatku z pobytu má blíže poplatek za lázeňský a rekreační pobyt. Zavedením poplatku z pobytu v podstatě došlo ke sloučení sazeb na 16 Kč. Dle ZMP může obec stanovit sazbu za poplatek z pobytu až do výše 50 Kč za každý započatý den pobytu. Město Klatovy chce na svém území podporovat turistický ruch, a proto si ponechalo nižší sazbu poplatku, a to 16 Kč.

Tabulka 8: Vývoj počtu poplatníků

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet plátců	x	x	40	41	41	43

Zdroj: Evidence Finančního odboru města Klatovy, vlastní zpracování

Tabulka vyjadřuje za sledované období stálost plátců, kteří vybírají poplatky od poplatníků a odvádí je městu. Mezi plátce patří hotely, pensiony a ubytování v soukromí. Město Klatovy nepatří mezi typická lázeňská a rekreační města. Od poplatku se nad rámec zákona osvobozují osoby ubytované v zařízeních provozovaných městem Klatovy.⁹⁵

8.4.5 Místní poplatek ze vstupného

Poplatek ze vstupného závisí na množství kulturních, sportovních, prodejních nebo reklamních akcí pořádaných ve městě. Ve městě Klatovy se sice koná dostatek těchto akcí, ale město si uvedlo velké množství akcí do osvobození. Osvobozené jsou akce pořádané místními kluby a spolky, dobrovolnými sdruženími (SDH, myslivecká sdružení), akce pořádané městem a jeho příspěvkovými organizacemi, Stálou divadelní scénou města Klatovy, Vlastivědným muzeem dr. Hostaše, či školami (maturitní plesy). Dále také akce, u nichž je alespoň 30 % výtěžku věnováno na charitativní a veřejně prospěšné účely, či koncerty vážné hudby.⁹⁶ Na placení poplatku už pak zbývají jen akce jako

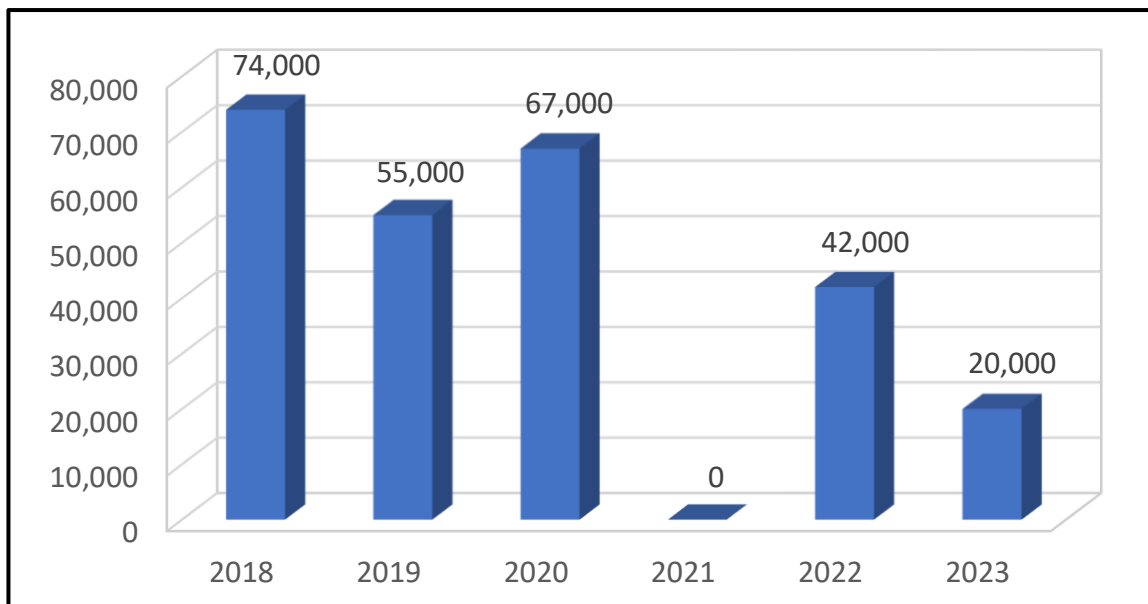
x = poplatek nezaveden

⁹⁵ Čl. 27, 29, OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

⁹⁶ Čl. 22, OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

plesy, popř. výstavy. Evidenci tohoto poplatku ze vstupného vede ve městě Klatovy odbor školství, kultury a cestovního ruchu.

Graf 5: Příjmy z poplatku ze vstupného v Kč

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Příjmy obce z tohoto poplatku jsou nejnižší ze všech poplatků. Je vidět, že ve sledovaném období příjmy postupně klesaly. V roce 2021 byly dokonce nulové. Opět z důvodu pandemie koronaviru se ve městě nemohly konat žádné kulturní akce. Příjmy v roce 2023 jsou výsledkem pouze jediné akce podléhající poplatku a konající se ve městě. I v předchozím sledovaném období byl počet poplatníků do deseti ročně.

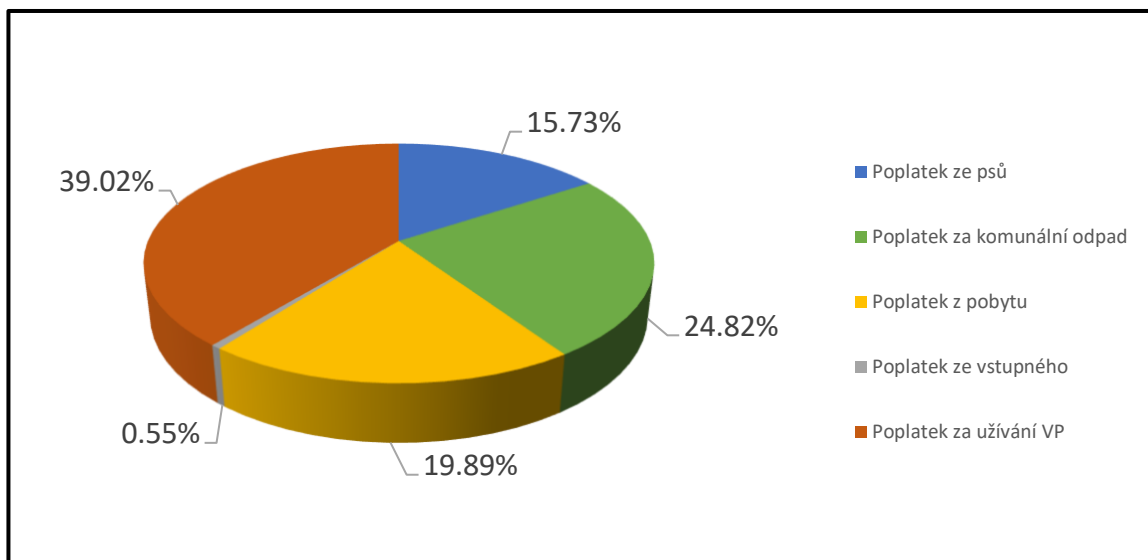
Sazba poplatku ze vstupného ve městě Klatovy je stanovena u koncertů a výstav na 10 % z úhrnné částky vybraného vstupného v rámci dané akce. Na ostatní akce je sazba stanovena na 15 % z úhrnné částky vybraného vstupného v rámci dané akce. Dále je sazba poplatku stanovena paušální částkou 15 % z předpokládaného celkového vstupného vybraného na akcích pořádaných poplatníkem v daném kalendářním čtvrtletí. Poslední z vyjmenovaných způsobů placení je možný pouze po dohodě s poplatníkem.⁹⁷

⁹⁷ Čl. 20, OZV města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

8.5 Struktura místních poplatků

Závěrem bych chtěla porovnat strukturu jednotlivých místních poplatků ve městě Klatovy v roce 2023.

Graf 6: Struktura místních poplatků v roce 2023

Zdroj: Rozpočty města Klatovy, vlastní zpracování

Pro porovnání jsem si vybrala rok 2023. Podle struktury místních poplatků se na příjmové stránce města Klatovy nejvíce podílel místní poplatek za užívání veřejného prostranství (1 426 tis. Kč), dále následuje poplatek za komunální odpad (907 tis. Kč), poplatek z pobytu (727 tis. Kč), poplatek ze psů (575 tis. Kč) a poslední poplatek ze vstupného (20 tis. Kč). Zde se promítlo osvobození poplatku za komunální odpad. V dalších letech předpokládám výměnu na prvních dvou místech a dále stejné pořadí.

8.6 Proces výběru poplatků z pohledu pracovníků Městského úřadu Klatovy

Správu místních poplatků ve městě Klatovy zajišťuje v přenesené působnosti finanční odbor, oddělení místních poplatků. Pro stanovení a vybírání místních poplatků v obci je rozhodující vydání OZV, kterou obec v souladu se ZMP zavede konkrétní místní poplatky na svém území. Poplatník má povinnost podle konkrétní sazby poplatku uvedené ve vyhlášce si výši poplatku sám vypočítat a zaplatit ji v termínu splatnosti. Povinností poplatníka je prvotně splnění ohlašovací

povinnosti. Finanční odbor přijímá ohlášení, respektive přihlášku k místnímu poplatku, vede evidenci všech poplatníků a provádí výběr poplatků. Vedle toho si sám získává informace pro správu daní bez součinnosti s poplatkovým subjektem. Pokud poplatník nesplní ohlašovací povinnost, uloží mu pracovnice finančního odboru pořádkovou pokutu.

Když poplatník nezaplatí poplatek, pracovnice finančního odboru mu poplatek vyměří, a to předepsáním do evidence poplatků, rozhodnutím (platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem), popř. doměření poplatku. V případě nezaplacení poplatku nebo pozdní úhradě, ukládají pracovnice finančního odboru sankci, spočívající v navýšení poplatku o 20 %. Poté, co se rozhodnutí stane vykonatelným, pokračují pracovnice finančního odboru vymáháním. Předtím se snaží ještě poplatníka upozornit, aby zaplatil v náhradní lhůtě.

Ve městě Klatovy nejčastěji řeší vymáhání vlastními silami, a to daňovou exekucí (srážkami ze mzdy nebo důchodu), či příkázáním pohledávky z účtu (na účet u banky). Vymáhání prostřednictvím soudního exekutora nevyužívají, jelikož náklady související s vymáháním by byly ve zjevném nepoměru k poměrně nízké výši nedoplatku na místních poplatcích. U jednorázových poplatků prakticky dlužníci nejsou. Dlužníci jsou na ročních poplatcích, kterými jsou poplatek ze psa a poplatek za komunální odpad. Průměrný počet poplatníků ze psa je ročně 1 600 a z toho je cca 30 dlužníků. U poplatku za komunální odpad je průměrně ročně přes 23 000 poplatníků a z toho je cca 600 až 1000 dlužníků. Někdy se může stát, že pohledávka na místním poplatku je nevymahatelná – dlužník nemá dostatečné příjmy, je bez majetku, v insolvenci, zemřel bez dědice, či uplynula lhůta k vymáhání (prekluze), pak musí nechat finanční odbor nedobytné pohledávky odepsat.

Správa místních poplatků je poměrně složitá. K výkonu této činnosti musí správce poplatku složit zkoušku odborné způsobilosti.

Závěr

Tato práce podává ucelený pohled na místní poplatky, smysl jejich vybírání a jak se vybrané peníze využívají. Teoretická část je věnovaná úvodu do dané problematiky, právní úpravě, charakteristice jednotlivých místních poplatků a správě místních poplatků. Pro analýzu v praktické části jsem si vybrala své rodné město Klatovy a časovou řadu let 2018 až 2023. Příjmy z místních poplatků činí jen malý podíl na celkových příjmech. V uvedeném období bylo na místních poplatcích vybráno celkem 47 129 tis. Kč. Tato částka vypadá vysoká, avšak není tak významná v rozpočtu města, kdy celkové roční příjmy činí cca 800 mil. Kč (za uvedené šestileté období je to dokonce přes 4 mld. Kč). V odborných literaturách se uvádí, že podíl místních poplatků na celkových příjmech obce činí obvykle 2 %. Ve městě Klatovy činí podíl místních poplatků na celkových příjmech necelé 1 %.

Nejstabilnějším poplatkem zavedeným ve městě Klatovy po celou dobu od svého vzniku je místní poplatek ze psů. Jeho hlavním cílem je snižovat nebo vyrovnávat negativní důsledky spojené s chovem psů. Roční sazby poplatku od 100 Kč do 1 200 Kč (resp. 2 000 Kč) dle mého názoru plní regulační funkci dostatečně. Na rozdíl od funkce fiskální, která zřejmě dostatečně splněna není. Příjmy z poplatku ve výši 500 – 600 tis. Kč ročně zdaleka nepokryjí náklady na správu tohoto poplatku – úklid prostranství, sáčky na psí exkrementy, úklid odpadkových košů, psí útulek (cca 900 tis. Kč ročně), zaměstnance. Výše základních sazeb ve městě Klatovy je již 20 let neměnná, vyjma drobné úpravy v roce 2020.

Nejvyšší podíl na místních poplatcích obvykle činí místní poplatek za komunální odpad, tak je tomu i ve městě Klatovy. Tento poplatek platí každá fyzická osoba přihlášená v obci, takže čím více obyvatel má obec, tím vyšší jsou příjmy z tohoto poplatku. Ve městě Klatovy se jedná o poměrně nový poplatek zavedený až v roce 2020. Sazba poplatku je 450 Kč. Jedná se o dost nízkou sazbu, v okolních obcích jsou sazby podstatně vyšší – Domažlice 750 Kč, Sušice 600 Kč nebo např. Nýrsko 1 050 Kč. Město Klatovy se sice snaží pomoci svým občanům v nelehké ekonomické situaci, v roce 2023 jim tento poplatek odpustilo, ale pak muselo ze svého rozpočtu uvolnit 16 mil. Kč na zajištění odpadového

hospodářství na svém území a integrovaných obcích. Do budoucna určitě dojde k navýšení tohoto poplatku.

Poplatek za užívání veřejného prostranství má obvykle kolísavý charakter, protože příjmy z něj závisí na množství zvláštního užívání veřejného prostranství ve městě. V OZV je zpracována poměrně rozsáhlá tabulka sazeb za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství. Sazby tohoto poplatku ve městě Klatovy splňují jak funkci regulační, aby veřejné prostranství nebylo zabíráno na dobu delší, než je nezbytně nutné, tak funkci fiskální. Poplatek patří mezi druhý nejvýnosnější ve městě. Hospodářský odbor reaguje na aktuální dění ve městě Klatovy a častěji sazby tohoto poplatku aktualizuje.

Místní poplatek z pobytu zavedený ve městě Klatovy v roce 2020 v podstatě nahradil dva předchozí poplatky: poplatek z pobytu a poplatek za lázeňský a rekreační pobyt. Město Klatovy nepatří mezi typická lázeňská a rekreační města. Současná sazba 16 Kč vznikla sloučením sazeb dvou předchozích poplatků a město Klatovy ji ponechalo na této nízké úrovni z důvodu podpory cestovního ruchu na svém území. Dle ZMP může být sazba poplatku z pobytu stanovena až na částku 50 Kč. Funkce tohoto poplatku je především fiskální, proto bych do budoucna doporučovala zvýšení této sazby pro lepší kompenzaci nákladů spojených s turistickým ruchem.

Poplatek ze vstupného je nejméně výnosným poplatkem ve městě Klatovy. Předmětem poplatku je vybírané vstupné. Poplatek závisí na počtu kulturních, sportovních, prodejních nebo reklamních akcí konaných ve městě Klatovy. Hlavní funkce fiskální zde splněna není. Město Klatovy má v OZV uvedené velké množství akcí, které jsou od poplatku osvobozeny, a na zpoplatnění potom zbývá minimum akcí, např. plesy nebo výstavy. Řada okolních měst tento poplatek již zrušila. Možná by o zrušení mohlo uvažovat i město Klatovy.

V ZMP jsou uvedeny ještě dva místní poplatky, které může obec na svém území zavést, ale město Klatovy je nezavedlo. Jedná se o poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst. Cílem tohoto poplatku je omezit pohyb motorových vozidel v určité lokalitě, zejména

v historických částech měst nebo zlepšit životní podmínky v určitých místech. Pokud město potřebuje omezit pohyb motorových vozidel na svém území, popř. jinak organizovat dopravu na svém území za poplatek, může si vybrat ze dvou možností. Buď zavede tento místní poplatek nebo využije zákon o pozemních komunikacích. Město Klatovy se rozhodlo pro druhou možnost a vydalo Nařízení města Klatovy č. 2/2022, o stání silničních motorových vozidel ve vymezených oblastech na území města Klatovy. Toto nařízení vymezuje oblasti města, ve kterých lze užívat místní komunikace za sjednanou cenu, a to podle ceníku parkovného a parkovacích karet vydaného radou města.

Město Klatovy nemá zaveden ani poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. Město Klatovy prodává na svém území velmi málo pozemků. Při takovém prodeji je možnost připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace již součástí vyšší ceny těchto pozemků. Prodej stavebních pozemků je ve městě Klatovy záležitostí soukromých subjektů.

Vývoj příjmů všech zavedených místních poplatků ve městě Klatovy ovlivnila ve sledovaném období pandemie koronaviru, změny OZV v návaznosti na změnu ZMP i nově zavedený místní poplatek za komunální odpad. Bylo užitečné seznámit se s touto tematikou, která se dotýká snad každého občana. Občané by se měli zajímat o částky, kterými přispívají do obecního rozpočtu. Největší přínos této práce je pro samotné město Klatovy, které by mohlo uvažovat o zvýšení sazeb některých poplatků, popř. o zrušení místního poplatku ze vstupného.

Seznam použité literatury

Monografie

BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6., uprav. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-440-7.

ČERNOHORSKÝ, Čestmír; ZUGAR, Radek; VESELÝ, Miroslav; HAVELKOVÁ, Markéta; JOKLÍK, Jakub, a další. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky*. Online. Ministerstvo vnitra ČR, 2021. ISBN 978-80-7616-126-9. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporuceni-k-cinnosti-usc-c-3-1-proces-tvorby-a-vydavani-obecne-zavaznych-vyhlasek-obci-mistni-poplatky>

FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ Lenka a ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, 372 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-470-4.

HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. 4. akt. vyd. Brno: Václav Klemm, 2021. ISBN 978-80-87713-21-1.

HORZINKOVÁ, Eva a FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné Obecná část*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-092-5.

MATĚJKOVÁ, Lenka a PEŠKOVÁ, Alena. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatek za komunální odpad)*: Edice dobré správní praxe. 2. vyd. Brno: Ministerstvo vnitra, Ministerstvo financí, 2010. ISBN 978-80-254-6259-1.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana; BÁRTA, Milan; MÜLLEROVÁ, Kristýna a MALATIN, Michal. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1.

PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4.

TĚŽKÝ, Václav; JANTOŠ, Michal a SIUDA, Kamil. *Zákon o místních poplatcích: komentář*, Praha: Wolters Kluwer 2016, Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-5524-539.

VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek a ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků – proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – obecná část*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2021. ISBN 978-80-7616-124-5. Dostupné z: <https://www.mvcr/odk2/soubor/metodicke-doporuceni-k-cinnosti-usc-c-3-1-proces-tvorby-a-vydavani-obecne-zavaznych-vyhlasek-obci-mistni-poplatky-obecna-cast>

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018 ISBN 978-80-87544-98-3. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpoctove-hospodareni-pro-zastupitele-obci>

Zákonná úprava a interní akty řízení

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 565/1990 Sb., České národní rady o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem

Obecně závazná vyhláška města Klatovy č. 4/2019, o místních poplatcích

Obecně závazná vyhláška města Klatovy č. 3/2005, o pohybu psů a jiných zvířat na veřejném prostranství

Obecně závazná vyhláška města Klatovy č. 2/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na území města Klatovy

Obecně závazná vyhláška města Klatovy č. 5/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

Nařízení města Klatovy č. 2/2022, o stání silničních motorových vozidel ve vymezených oblastech na území města Klatovy

Webové stránky a elektronické zdroje

Metodická pomůcka k procesní novele zákona o místních poplatcích. Online. 36120/2023/3903-1. Odbor Správní činnosti Ministerstva financí ČR, 2024. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/metodicka-doporuceni/2024>. [cit. 2024-01-16].

FALTUSOVÁ, Ludmila. *Co možná nevíte o poplatku z pobytu.* Online. Better hotel. 2020. Dostupné z: <https://better-hotel.com/cs/blog/co-mozna-nevite-o-poplatku-z-pobytu-pro-rok-2021/> [cit. 2023-11-25].

Samostatná a přenesená působnost. Online. Frank Bold. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu>. [cit. 2023-10-22].

Historie společnosti. Online. Odpadové hospodářství Klatovy. Dostupné z: <https://www.odpadyklatovy.cz/ohk/onas.asp>. [cit. 2024-02-01].

Organizační struktura. Online. Město Klatovy. Dostupné z: <https://www.klatovy.cz/mukt/struktura.asp>. [cit. 2024-01-30].

Základní údaje. Online. Město Klatovy. Dostupné z: <https://www.klatovy.cz/klatovy/zaklad.asp>. [cit. 2024-01-30].

BŘEŇ, Jan. *Správa místních poplatků I.* Online. Deník veřejné správy. 2014. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6679546>. [cit. 2023-11-26].

Registr petpasů. Online. Komora veterinárních lékařů ČR. Dostupné z: <https://vetkom.cz>. [cit. 2024-02-01].

Střednědobý výhled rozpočtu města Klatovy 2024-2028

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj struktury příjmů v tis. Kč	39
Tabulka 2: Podíl místních poplatků na celkových příjmech v tis. Kč	40
Tabulka 3: Příjmy z místních poplatků v tis. Kč	42
Tabulka 4: Vývoj počtu psů, poplatníků a čipů.....	44
Tabulka 5: Sazba poplatku ze psů v Kč	45
Tabulka 6: Vývoj počtu poplatníků.....	48
Tabulka 7: Vývoj počtu poplatníků.....	50
Tabulka 8: Vývoj počtu poplatníků.....	53

Seznam grafů

Graf 1: Příjmy z poplatku ze psů v Kč	43
Graf 2: Příjmy z poplatku za komunální odpad v Kč	47
Graf 3: Příjmy z poplatku za užívání veřejného prostranství v Kč.....	49
Graf 4: Příjmy z poplatku z pobytu v Kč	52
Graf 5: Příjmy z poplatku ze vstupného v Kč	54
Graf 6: Struktura místních poplatků v roce 2023	55

Seznam použitých zkratk

ZMP – zákon o místních poplatcích

OZV – obecně závazná vyhláška

VP – veřejné prostranství

SDH – sbor dobrovolných hasičů

FO – fyzická osoba

PO – právnická osoba

PFO – podnikající fyzická osoba

ZTP – zvlášť tělesně postižení

ZTP/P – zvlášť tělesně postižení s průvodcem

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

a.s. – akciová společnost

o.p.s. – obecně prospěšná společnost